

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENEK

1 9 1 8 || Petnajst let Jugoslavije || 1 9 3 3

Franjo Neubauer:

Domovino ljubim

Zemlja, ki te zovem:
»domovina«,
draga si mi, sveta
in edina!

V tebi lepša mi je vas,
majhna, skrita za gorami,
kot v tujini mesta kras,
ki z razkošjem svojim mami.

Vsak potoček, ki z gorice
skakljajoč šumlja,
dione, sladke govorce
srcu šepetá.

Ptica, ki še v zimskih dnevih
po ozračju poletí,
cvetka zapoznala, sama,
ki pogleda v zimske dni,
listov velih šepetanje
zatopi me v sladke sanje.

Vas ljubim, široke planjave,
ki gledale besni ste boj,
ki slušale divje ste krike,
in štele ste mrtvecev roj.

Mogočne se reke
valijo po vas,
šume, da prostosti
zazóril je čas.

Na tebe ljubani je ponosna
ti, mórje, ki nosiš naš brod!
Vsa moja ljubezen objema,
kar dal nam usod je Gospod!

Domovina, tebe nekdanj
moja je ljubila strast,
vsakdo bil je moj sovražnik,
kdor je tvojo skrunil čast!

V dobi dolgi mučeniški
krovavela si iz ran,
jaz s teboj trpel sem, plakal,
zlate svobode željan.

Ni srce mi ostarelo,
mlado je kot jutra svit,
ki nad brezdnimi se dviguje
in prepadi zmagovit.

Ni pogasil mi ljubezni
burje piš, ne zime hlad.
V vigrad mlado, novo, lepšo
sto in sto mi gleda nad.

Kakor v dnevih borbe ljute
kri kipi mi tudi zdaj,
in za sebe hočem sreče
in za domovinski raj!

Zgodovinski 1. december

Danes ob 8 zvečer bo preteklo 15 let, ko je bila sprejeta v kraljevem dvorcu v Belgradu od takratnega regenta in sedanjega kralja Aleksandra posebna delegacija Narodnega veča Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu v posebni slavnosti avdienci. V imenu delegacije je pozdravil regenta podpredsednik Narodnega veča in sedanji senator dr. Ante Pavelić ter prebral zgodovinsko listino, s katero se je končno veljavno in za vedno proglasilo popolno državno zedinjenje med državo Srbov, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Srbije in Črnogore v edinstveno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev pod vladavino dinastije Karadjordjevičev. V tej adresi beremo sledečo zgodovinsko ugotovitev:

»Narodne veče je na svoji seji dne 24. novembra sklenilo, da se proglasi zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov s kraljevino Srbije in Črnogore, v edinstveno državo ter je izbralo svoje odposlanstvo, ki stopa danes pred Vašo kraljevo visokost, da Vam uradno sporoči ta sklep Narodnega veča. Sklep Narodnega veča je ta, da naj vrši vladarsko oblast na vsem ozemlju sedaj enotne države Slovencev, Hrvatov in Srbov Njegovo Veličanstvo kralj Peter I. oziroma v njegovem imenu Vaša kraljeva visokost.

Na adresu Narodnega veča države Srbov, Hrvatov in Slovencev je regent Aleksander med drugim odgovoril s sledečimi zgodovinskimi besedami:

»Gospodje odposlanci! Vaš prihod v imenu Narodnega veča Srbov, Hrvatov in Slovencev kot predstavitelja široke naše narodne misli in Vaše poročilo o njegovem zgodovinskem sklepu dne 24. novembra, s katerim se proglasi narodno edinstvo celega naroda in vse naše mile, mučene slavne domovine, me je napolnilo z veseljem. Priznavajoč to Vaše poročilo, sem prepričan, da s tem činom izpolnjujem svojo vladarsko dolžnost, ker s tem smo izvršili to, kar so sklenili bratje naše krvi vseh treh imen na obeh straneh Donave, Save in Drine, kar so pripravljali že naši dedi knez Aleksander I. in knez Mihael, in kar odgovarja željam mojega naroda. V imenu Nj. Vel. kralja Petra proglasim ujediničenje Srbije z deželami neodvisne države Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. To redko in zgodovinsko dejanje naj bo najboljša plača za delovanje Vaše in vseh Vaših tovarišev, ki so s smelim preobratom vrgli raz sebe tuji jarem.

S tem zgodovinskim aktom je bil pred 15 leti končan stoletni zgodovinski razvoj vprašanja neodvisne države Jugoslovancev. Pospešili so ga dogodki svetovne vojne, ki so omogočili Krfski pakt 1. 1916 sklenjen med kraljevo srbsko vlado in jugoslovanskim odborom ter priznanje Narodnega veča v Zagrebu kot zastopnika suverene države Srbov, Hrvatov in Slovencev v tako imenovanem Ženevskem paktu podpisanem dne 7. novembra 1918 od zastopnikov kraljeve srbske vlade, Narodnega veča v Zagrebu in jugoslovanskega odbora v Londonu.

Proglas Narodnega veča

Po zgodovinski avdienci pred 15 leti je zastopstvo Narodnega veča izdalo poseben manifest na Slovence, Hrvate in Srbe svoje države, ki je prenehala dne 1. decembra. Ta manifest se glasi:

Na podlagi sklepa osrednjega odbora veča z dne 24. novembra 1918 je proklamiralo posebno odposlanstvo Narodnega veča dne 1. decembra 1918 ob 8. uri zvečer v svečani adresi na prestolonaslednika Aleksandra zedinjenje celokupnega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov v edinstveno jugoslovansko državo pod vladavino kralja Aleksandra kot regenta.

bov v edinstveno jugoslovansko državo pod vladavino kralja Petra I., odnosno prestolonaslednika Aleksandra kot regenta.

V novi državi se morajo takoj organizirati ministrstva za vse veje javne uprave, sestaviti skupno narodno predstavništvo kot provizorna zakonodajna oblast, ki ostane v veljavi do konstituantne. Dokler se ne skliče konstituenta, ostanejo v veljavi vse dosedanje pokrajinske vlade, v kolikor poedini resorti ne prekoračajo edinstvene kompetence. Prestolonaslednik je prevzel v svojem svečanem prestolnem odgovoru regentstvo in bo sestavil edinstveno vlado.

S tem aktom je prenehala funkcija Narodnega veča kot vrhovne suverene oblasti države Srbov, Hrvatov in Slovencev na teritoriju bivše Avstrije-Ogrske.

S sestavo ministrstva bo prenehala tudi upravna funkcija Narodnega veča, ki jo bo vodilo predsedstvo Narodnega veča v sporazumu s srbsko vlado.

Z dne 1. decembra 1918 tvori celokupni naš narod slovensko-hrvatsko-srbsko edinstveno državo pod regentstvom Nj. kraljevega Veličanstva prestolonaslednika Aleksandra.

V Belgradu, 3. decembra 1918.

Za predsedstvo Narodnega veča:

Dr. Ante Pavelić, l. r. — Svetozar Pribičević, l. r.
— General Pešić, l. r.

Zahvala Slovincem

Njegova kraljeva Visokost takratni regent in sedaj kralj Aleksander je zgodovinsko dejstvo še enkrat slovesno poudaril v dveh zahvalnih brzojavah, ki jih je poslal banu Hrvatskih dežel in predsedniku Narodne vlade v Ljubljani. Brzojavka, ki jo je dne 8. decembra sprejela Narodna vlada v Ljubljani, se glasi:

»Globoko ginjen sem prejel povodom proglasitve Slovencev, Hrvatov in Srbov v enotno državo pod žezlom Nj. kraljevega Veličanstva mojega Prezvzišenega očeta Petra I. Karadjordjeviča Vaš, v imenu ljubljanske vlade mi poslani pozdrav iz Slovenije, katere težko užaloščenje tudi meni prizadeva največjo in prvo vladarsko skrb. Naroda in vlada hočemo storiti vse, da se naša svobodna demokratična Jugoslavija zedini in razvije v svojih od Boga ji danih mejah, v katerih naj se združijo vsi bratje našega milega jezika. Naš troimeni narod je izvršil veliko delo zedinjenja. Zmagal je v težkih bojih s krasnimi uspehi. Trdno sem prepričan, da se tudi ta poslednji boj konča častno tembolj, ker gre za uresničenje idealov, ki jih je v tako vzvišeni obliki slovesno proglasil predsednik Wilson in ki so jih priznali naši plemeniti zavezniki. Prosim Vas, gospod predsednik, da v imenu mojega Prezvzišenega očeta kralja Petra I. in v mojem imenu sporočite vsem vrlim in junaškim Slovincem naš kraljevski bratski pozdrav. Sporočite jim mojo trdno sveto voljo, da se skupaj z njimi borimo za dobrobit in srečo naše mile domovine.

Aleksander.

Nato je bila po načelih izraženih v adresi Narodnega veča in v odgovoru regenta Aleksandra sestavljena 15. decembra prva skupna vlada kraljevine Jugoslavije, ki ji je predsedoval Nikola Pašić. Slednji pa je še drugi dan predsedništvo odklonil, nakar je dne 20. decembra sestavil vlado Stojan Protič. Ta prva skupna vlada je nato šla braniti interese skupne domovine na mirovni konferenci.

Ko obhajamo obletnice našega zedinjenja, ne pozabimo nikdar na zgodovinski potek dogodkov in na navdušenje, s katerim smo takrat gradili skupni dom, ki ga vsi od srca želimo velikega med narodi sveta in srečnega za vsakega poedince, ki v njem prebiva.

Domovina govori...

Domovina Jugoslavije
praznik svoj slavi,
poslušajte, srca vsa,
kaj vam govori:
Hrabrost in zvestoba
mene je rodila,
kri junakov groba
pečnega rešila.

Roka božja zvezde jasne
meni je prižgala,
bisere prekrasne
mi narava darovala.
Govorico najmilejšo
hrani ljudstvo moje,
pesem najkrasnejšo
meni odano poje;
zame dela in trpi,
srečne dneve mi želi.

Toda Korotan, Primorje
še rešitve čaka
in po svoji domovini
bridko toži, plaka.
Bratje, sestre
jokajo, trpe,
po svobodi zlati
točijo solze,
ko cvetice, ki po soncu hrepenijo,
lepšega življenja si želijo.
Temni jim grozé oblaki,
kje ste, borci in junaki?
V Korotan, Primorje
osi pojditte,
svoje brate, sestre
tam
da bo srečna, radostna, edina,
ose objela mati domovina!

Litvinov v Rimu

Za sporazum med Rusijo - Nemčijo

Rim, 30. nov. b. Skorajšnji prihod sovjetskega zunanjega komisarja Litvinova v Rim pričakujejo v političnih krogih z velikim zanimanjem. O pomenu sestanka med Mussolinijem in Litvinovim krožijo v fašističnih listih razna mnenja, ki izvirajo posebno iz britanskega tiska. Na tem sestanku se bo Litvinov potrudil, da utrdi položaj sovjetske Rusije v evropski politiki, pri čemer bo verjetno orisal pota, po katerih bo šla Rusija skupno z Združenimi državami in Japonsko pri reševanju razorožitvenega vprašanja. Ne smemo namreč pozabiti, da ruski interesi niso omejeni samo na Evropo. V vprašanju razorožitve ležijo njeni glavni interesi predvsem v Aziji. Ni dvoma, da bo Litvinov na sestanku z Mussolinijem proučil tudi trgovinske odnose. Sporazum, ki ga je Rusija sklenila s Francijo in ki ga bo sedaj sklenila tudi z Združenimi državami, bo povzročil, da bo tudi italijanska vlada sprožila razgovore o raznih možnostih za okrepitev trgovinskih odnosov med Rusijo in Italijo.

London, 30. nov. b. Reuterjev dopisnik poroča z ladje »Conte di Savoia«, da je Litvinov odklonil poziv, da bi bil v Rimu gost italijanske vlade. Litvinov bo stanoval v sovjetskem poslanstvu.

Zagrebska vremenska napoved: Megleno in hladno.

Pariz, 30. nov. b. Rimski dopisnik »Journal des Debats« je po informacijah, ki jih je dobil, prepričan, da bo Mussolini v razgovoru z Litvinovim skušal zglati vse spore med Nemčijo in sovjetsko Rusijo, da na ta način omogoči nemško ekspanzijo proti vzhodu. V tem slučaju bi se Nemčija odrekla svoje ekspanzije v jugovzhodni smeri, posebno proti Avstriji.

★

Kriza v španski vladi

Pariz, 30. nov. AA. Potrjuje se vest iz Madrida, da je pravosodni minister podal ostavko na svoje mesto, ker se njegovi tovariši v vladi niso hoteli priključiti njegovi zahtevi, da se razveljavijo volitve od 19. novembra in ponovno skliče stari parlament. Po večerajnji popoldanski seji ministrskega sveta je predsednik vlade Martínez Barrios novinarjem na lakonski način izjavil, da je pravosodni minister Asensi podal ostavko, in dejal: Ostali člani moje vlade so soglasno sklenili, da se vlada mora predstaviti parlamentu 8. decembra. Pravosodni minister Asensi je pa izjavil zastopnikom listov, da je slej ko prej nameraval, da volitvi rezultati 19. t. m. niso v skladu z narodovo voljo in da jih je treba zato razveljaviti in spet vrniti suvereniteto prejšnjemu parlamentu.

Pogoji angleško-ruske pogodbe

Litvinov pride osebno v London

garancije je zahtevala tudi Amerika pri pogajanjih z Litvinovim.

V londonskih političnih krogih se pričakuje, da bo Litvinov po pogajanjih v Rimu prispel osebno v London, da konča trgovinska pogajanja z Veliko Britanijo.

Rusija - Francija

Pariz, 30. nov. b. Vlada je sklenila, da pri poslanstvu v Moskvi osnuje posebno mesto trgovinskega atašeeja, ki bo imel nalogo, da zgradi trden most za trgovinske zveze med Francijo in Rusijo.

★

Zopet mir v Romuniji

Bukarešta, 30. novembra. AA. Rador poroča: Notranje ministrstvo je izdalo komunique, da vlada v vsej državi red in mir in da ni prišlo do nikakih novih incidentov. Vlada je izdala vse potrebne ukrepe za ohranitev reda ter je o tem obvestila tudi študente, ki so bili, kakor kaže, pod vplivom provokatorjev. Volilna borba se razvija v popolni svobodi, ki so je enako deležne vse stranke.

Tudi v Mehiki se jasni

Narod je sit nesposobnih kulturnobojnežev

»Avvenire d'Italia«, katoliški dnevnik, ki izhaja v Rimu, ponatiskuje uvodnik mehiškega lista »L'Excelsior«. »Državljanske vojne so razvezale vse vezi in sprostile vse strasti,« piše »L'Excelsior« o položaju v Mehiki. »Ako se ne posreči ukrotiti duha nezakonitosti, ki divja v deželi, bodo Mehikanci v kratkem padli na stopnjo divjega plemena.« Kot reakcija proti rastoči anarhiji v državi se je stvorila zveza nezavisnih revolucionarnih strank, ki je objavila tudi program svojega dela. V manifestu je narodu obljubljeno, da se bo nova politična skupina borila za socialno pravičnost, versko toleranco, varstvo človeškega življenja, za politično svobodo in izvedbo svobodnih državnih volitev, v katerih bo množico ljudstvo pokazati svoje pravo mišljenje. Manifest navaja, da je svoboda vesti že itak uzakonjena v ustavi. Anahronizem je, da se to vprašanje vedno znova vlači na dnevni red. Vlada namenoma to dela, da obrača pozornost javnosti od tistih vprašanj, ki bi jih bilo treba neutegoma rešiti. V proklamaciji je dalje omenjeno, da so se konservativci že večkrat posluževali vere in Cerkev, da so tako lažje prišli do svojih političnih ciljev. Sedaj pa gre za to, da odloča le odkrito versko prepričanje. Država ima pravico, da respektira versko prepričanje slehernega državljanina in da zaradi svojega verstva nihče ne trpi nikakega zapestovanja, — nasprotno pa mora tudi Cerkev državi dati in pustiti, kar je njene, in ostati v potrebnih mejah duhovnega področja. Ta zadnji del manifesta pravi, da ga niso

sestavili katoličani, ki bi vedeli, da si Cerkev nikoli ne lasti tujega. Ravno zato pa je proglas temeljnega pomena, ker dokazuje, da stranke, ki hočejo red in pravne razmere v državi, ne morejo drugače, kakor da zapišejo na svoj prapor spoštovanje verskega prepričanja. Katoličani, ki imajo veliko večino prebivalstva, bodo z objavljenim programom lahko sodelovali.

V zunanje-političnem pogledu se program nove politične skupine zavzema za prijateljske odnose z vsemi narodi in pa, da se vse stori, da mehiški narod čimprej izide iz napolkolonijalnega položaja, kamor ga je potisnila socialistična diktatura. Posebno ostro napada manifest sedanje vladodržice, ki so mesto socialne pravičnosti uvedli sistem prevar, potvarjanja resnice, laži in izdajstva celo najprijatelji. Takšen sistem se bo nad svojimi sam najbolj maščeval. Državo so finančno upropastili, sedaj pa se izgovarajo, da je odpovedal »človeški material«. In vendar so imeli v svojih rokah izključno vso oblast in so strankarsko disciplino izvedli tako daleč, da je zavzemala že ponižujoče oblike. Končno očita proglas vladajoči skupini, da je v nekaj letih iz besnih revolucionarjev postala sita buržujska klika, ki izmogočava revno ljudstvo.

Zdi se, da je zagrizena omenjenost in kulturnobojnost mehiškega režima pričela požirati sama sebe in da se dviga vedno širši odpor proti obstoječemu diktatorskemu režimu Callesovih ljudi.

Francija - Nemčija - Italija

Ne mir, kvečjemu premirje

Polek velikih razorožitvenih pogajanj

Bistri angleški diplomat lord Cecil je dejal, da bi 75% spornega netiva v mednarodnem življenju izginilo, ako bi se Francija in Nemčija pobotali. Kako ne bi potem pozdravili začetka neposrednih pogajanj med stoletnimi nasprotniki ob Renu? In zakaj bi se ne otreli vseh pomislekov proti pogajanju med Nemčijo in Poljsko, ko bi po njihovem srečnem zaključku bila odstranjena najnevarnejša spotika — vprašanje Pomorja — in bi se ugledila pot tudi za sporazum ob Renu?

Toda za pobotanje, za končno spravo ob Renu danes žalibog še ne gre in tudi ne more iti. Na zapadni in vzhodni nemški mejji gre kvečjemu samo za premirje, ne za mir! Nismo prišli k zgodovinski filozofije o ujnosti krvavega obracnavanja med narodi in tudi ne izključujemo končnega pomirjenja med stoletnimi nasprotniki ob Renu in Visli. Toda z vsoto gotovostjo trdimo, da lahko pričakujemo od današnjih pogajanj kvečjemu premirje; začasno naj bi nasprotniki odložili orožje, domenili naj bi se, koliko ga lahko še skujejo. Več pa ne! Premalo smo se odjadrili od stranskega svetovnega klanja, da bi se polegale strasti, ki so razdvojile oba tabora in stezajo svoje korenine daleč v stoletja nazaj. In kar je še najbolj odločilno: Kako naj nam prinese mir ljudje, ki vidijo v vojni sredstvo za pomlajevanje narodov? Kako naj pomiri Nemčijo in srednjo Evropo Hitler?

G. Hitler se ponaša, češ da nista imela ne »daljnovidni« Stresemann ne »šibke« Brüning nemškega naroda za seboj, ko sta pripravljala končni sporazum s Francijo, on pa ima vso Nemčijo na svoji strani! Gotovo nista imela ne Stresemann ne Brüning prostih rok, kadar sta se pogajala s Francijo in bi bila rada zavoljo sporazuma popustila; toda v svoji težnji za enakopravnostjo sta imela za seboj prav tako ves nemški narod, kakor danes Hitler! Poleg tega je svet njima bolj zaupal. Hitlerju manjka vprav tista kvalifikacija, ki edina lahko jamči za uspeh pogajanj: zaupanje v njegovo iskrenost. Presumljivo se sam trudi, da bi svet prepračil o svoji miroljubnosti. V »Matinuu« se zapadnemu svetu predstavlja kot zaščitnik zapadne kulture pred boljševizmom in pravi, da bi nova vojna prav nič ne uredila, temveč bi današnje stanje samo poslabšala ter odprla vrata boljševizmu in Aziji! In če bi Hitler res nenadoma prišel do tega prepričanja, ali bi ga lahko svojemu narodu še vtepel v glavo? Diktatorji se kaj radi hvalijo, da imajo narode za seboj, a prepogosto pozabljajo, da v določenem času postanejo sami žrtve tistih narodov in tistih gesel, ki so jih vbijali množicam, da bi jih upijali; to velja tudi glede Hitlerjevega gesla o maščevanju nad poniževalci nemškega naroda. Če bi Hitler v danem trenutku — recimo danes — v resnici hotel zasukati svojo politiko za 180 stopenj, bi tega ne mogel več storiti, ker bi sicer izgubil svoje množice, ki takih skokov še ne zmorejo kljub prožnosti današnjih časov in temeljitemu dresiranju v konfinskijskih tabornih.

Hitler pripravlja svoj narod na maščevanje, »nemški kristjani« odklanjajo Kristusa-mučenika, odklanjajo tudi njegov križ, oni priznavajo le Kristusa-borca. V prvi čitanki za nemške ljudske šole skoro ne najdeš strani, kjer bi ne stala besede »vojna«, »vojake«, »stopa«, »granata«, »ranica«. Slika, ki kaže ubožnega kmeta, ki s solzami v očeh jemlje iz skrinje zadnje marke in drži v drugi roki verskiško pogodbo, razlaga otroku pojme: vojna, mir in mirovna pogodba; druga predstavlja Leona Schlaggerja, ki so ga Francozi ustrelili za časa okupacije, in razlaga besede »Schlagger«, »vojake«, »tovariše«, »zlobni sovražniki«, »ufjetnike« in »mrtevce«.

Za šolske otroke in za večino nemškega naroda se torej Hitler danes pogaja z »zlobnimi sovražniki« na zapadu in s Poljaki, ki so ugrabili Nemcem Pomorje in jim razkosali državo; za mnoge Nemce je Poljska poleg tega država, ki mora prejeti ali slei raznosti, da bi potem Nemci po Rosenbergovih načrtih lahko kolonizirali Ukraino. Vzgoja ljudskih množic gre v tej smeri in dokler ne krene v drugo, ne moremo upati na končno pobotanje ob Renu in Visli. Tega se dobro zavedajo v Parizu in v Varšavi. Kljub temu se nogačajo. Preveč ostantativno je Hitler pomolil roko v spravo, da bi jo mogli v Parizu zavrniti. John Simon je v poslanski zbornici tako netaktno opozoril Francoze, da bi na Angleškem šteli Francozom v zlo, ako bi nemško ponudbo odbili, da je moral »Tempe« ogorčeno odkloniti vsak pritisk od angleške strani. Svet si danes tako želi miru, da ne morejo računati na oporo javnega mnenja tisti, ki zavračajo spravo z nasprotniki.

Znematkrat gre še za splošne razgovore. Hitler bi rad vidnih uspehov, ker mora doma pokazati,

da ni bil plebiscit zaman. Zato zahteva predčasno izpraznitev Posaarja in s tem po nepotrebnem spravila na dan vprašanje, ki je bilo že rešeno v Versaillesu; saj bo čez eno leto plebiscit itak prisodil to ozemlje Nemčiji. S čim naj bi Franciji poplačala morebitne koncesije? Morda s tem, da se vrne v Ženevo? Morda s tem, da pristane na kak kompromis glede razorožitve, kateremu bi Francozi sprito napadnostni hilerizma itak ne pripisovali posebnega pomena? Nikakor ni verjetno, da bi ta pogajanja rodila kak pomembnejši sporazum, morda nov Locarno. Francozi nimajo nikakega interesa na tem, da bi locarnski pogodbo, ki že jamči za sedanje meje ob Renu in na kateri stoji tudi angleški podpis, zamenjali z novim Locarnom, čeprav bi se na Stresemannovo mesto podpisal diktator Hitler. Zakaj naj bi Francozi pristali na kak poseben koncesije, ako je n. pr. Hitler v svojem razgovoru z »Matinuu« urednikom tako jasno povedal, da bi rabil nove pogodbe tudi za demonstracijo proti Sovjetski Rusiji, ki se je približala Franciji?

Ideal francoske zunanje politike bi bil dosežen, ako bi prišlo do »vzhodnega Locarna«, ki bi zajamčil današnje poljske meje. Toda o tem ni govora, saj niti demokrat Stresemann ni hotel v Locarno priznati današnje poljske meje. V ostalem pa se francosko-nemška in poljsko-nemška pogajanja vršijo ločeno. Poljaki so se pričeli pogajati prvi. Na to pot jih ni gnala samo užaljenost, ker se je preclastil Paul-Boncour spomnil nanje šele po sklenitvi pakta četvorice; tudi simpatije maršala Pilsudskega do diktatorja Hitlerja so prišle do veljave. Pilsudski je kot vojak prijatelj močne roke, zato mu tudi Hitlerjev režim menda ugaja. Pilsudski baje tudi ceni bolj nemško kakor rusko prijateljstvo. Tudi razorožitvena konferenca mu bržkone ni posebno pri srcu, ker je svojo armado sijajno organiziral in bi se je nerad dotaknil. Zanašajoč se nanjo, se tudi čuti dovolj močnega, da se z Nemci lahko pogaja.

Pariz je vest o pogajanjih med Poljsko in Nemčijo presenetila in z znano odločno izjavo, da Francija ne bo pozabila svojih zaveznikov, sta hotela Paul-Boncour in Sarraut dati Poljski zadoščenje, v kolikor naj bi pogajanja med Varšavo in Berlinom pomenila poljsko demonstracijo proti Franciji. Upamo, da je zadeva s tem likvidirana. Poljsko-nemška pogajanja so tudi izgubila značaj nekakega užaljenega samoljublja, ako so ga sploh imela, s tem, da se zdaj tudi Francija pogaja z Nemčijo. V ostalem je velik del poljskega tiska odločno vstal proti vezanju poljske zunanje politike na Hitlerja, tako da bi bilo vsako naše svarilo v tem pogledu danes že odveč. Tudi Pilsudski je svetovalec g. Sapieha se mora dobro zavedati, da lahko v kratkem nastopi dan, ko bodo Poljaki vsaj tako rabil Francoze, kakor ti njih.

Še z večjim navdušenjem bi pozdravili neposredna pogajanja med obema »sosedoma« Nemčijo in našima zaveznicama na eni strani ter med Nemčijo na drugi, ako bi se vršila v Ženevi. Bolj se navdušujemo za Ženevo ne samo radi tega, ker nam Sapiehovi načrti, naj bi se nemški pritisk usmeril proti Podonavju in na Balkan, niso posebno všeč, temveč tudi zato, da bi tudi manjše države lahko na pogajanja vplivale in da bi se vsem tem pogajanjem vzela protizenevska ostrina, ki jim jo hoče dati Hitler. Moramo vsekakor priznati, da so po izstopu Nemčije iz Zveze narodov neposredna pogajanja edina pot, ki lahko pripelje Hitlerja zopet v Ženevo.

London, 30. nov. b. Diplomatski »sotrudnik« »Morning Post« poroča, da se v londonskih političnih krogih z največjim zanimanjem spremlja direktna francosko-nemška pogajanja. Verujejo, da se francoska vlada pogaja na temeljih, ki sta jih Baldwin in sir John Simon označila pod imenom »rednega oboroževanja«, ki natančno določa način povečanja števila mož in okrepitev Reichswehra. Pod temi pogoji pričakuje Francija, da se bo Nemčija zopet vrnila v Ženevo. Radi tega se angleška vlada z ozirom na žrtve, ki jo nudi Francija, čuti obvezano, da jo podpre.

Francosko notranjo posojilo

Paris, 30. nov. b. Davi je izšel dekret, ki določa razpis notranjega posojila v višini 1.475.000.000 frankov (okrog 4 milijard Din), s 5% obrestmi, ki se bo odplačalo do 1. decembra 1938. Nove zadolžnice so davka proste. Višina emisijskega tečaja je 97. Vpis se prične danes. Ob tej priliki vlada demantira vesti, da se je obrnila na angleško banko za razpis posojila na angleškem trgu. Naglašja se, da je parlament že odobril razpis notranjega posojila, ki se bo uporabilo za kritje potreb do konca leta.

Narodna skupščina

Belgrad, 30. nov. m. Finančni odbor Narodne skupščine je danes nadaljeval razpravo o predloženih zakonskih osnutkih, ki jih je predložil finančni minister. Tudi današnje seje se je poleg članov fin. odbora udeležilo večje število poslancev, ki niso člani tega odbora, in senatorjev. Seja je trajala do popoldne. Sodeč po današnjih razgovorih se bo debata o predloženih zakonskih osnutkih končala v ponedeljek 4. t. m., naker bo finančni minister dr. Djordjević v obliki ekipepoze odgovoril na vsa vprašanja, ki so jih sprožili posamezni govorniki. Na današnji seji so govorili dr. Auer, Čirić, Svetislav Popović, dr. Kožulj in dr. Kešeljević.

Seja senata

Belgrad, 30. nov. m. Na današnji seji senata je notranji minister Žika Lazić odgovoril na interpelacijo, ki sta jih vložila senatorja Miloje Jovanović o preganjanju duhovščine in učiteljstva v dobičnem okraju in dr. Majstorović o dovolitvi naseljevanja 350 judovskim družinam iz Reicha v naši državi.

Najprej je bila prečitana interpelacija senatorja Jovanovića, ki je takoj nato dobil besedo in je v svojem daljšem govoru popisal dogodke, ki so se odigrali v vasi Pukovca, kjer je bil sestanek krajevnega organizacije JNS, na katerem se je postavljala kandidatska lista za občinske volitve. Po sestanku je prišlo med pristaji te stranke do pojavov nesoglasja, v katerih je bilo nekoliko ranjenih. Okrajni načelnik je dal nato nalog, da se aretirajo nekaj nemirnežev. Vse so prignali orožniki v zapor ter so jih pozneje kaznovali z zaporno kaznijo. Na izvajanja senatorja Jovanovića je odgovoril notranji minister Lazić, ki je izjavil, da je dal dogodke preiskati po posebnih inspektorjih. V svojem nadaljnjem govoru je pojasnil na kak način je prišlo do izredov. Zagovarjal je okr. glavarja, ki je takoj vpostavljal red in s tem preprečil, da ni prišlo do večjih neredov, ki bi se lahko ponovili kakor v drugih krajih. To zadevo pa bo reševalo še sodišče. Žika Lazić je izjavil nadalje: Čeprav je ta okrajni glavar na dobrem glasu in je tudi dober uradnik, se je proti njemu uvedla disciplinska preiskava. Če se dožene, da je okrajni glavar prekoračil svoj delokrog, bo kaznovan. Nato je dobil besedo še senator Jovanović, ki je odgovarjal na izvajanja notranjega ministra ter izjavil, da so poročila, ki jih je dobil g. Lazić od svojih podrejenih organov, bržkone netočna. On sam se je na licu mesta prepračil o vsem tem, kar je obrazložil v svoji interpelaciji.

Tu je senator Jovanović prečital razpis, ki ga je ta okrajni načelnik poslal posameznim občanom njegovega okraja. Razpis se glasi: »Po dob-

ljenih informacijah se je medli na področju te občine g. Miloje Jovanović, bivši minister in sedanji senator dne 16. t. m. in konferiral s svojimi prijatelji, o čemur pa to poglavstvo ni bilo obveščeno od te občine. Zato mora predsednik v povratku akta osebno predložiti poročilo, zakaj ni obvestil oblasti o prihodu g. Jovanovića v to občino. Zelo je nujno.« Senator Jovanović je protestiral proti takemu postopanju proti senatorju, kakor da bi bil on kakšen protidržavni element. Potem je ponovno govoril notranji minister, ki je izjavil, da je to čisto nov slučaj, izjavil pa je tudi, da je okrajni glavar domačin v svojem okraju in da mora vedeti, kaj se godi, in tudi kaj počenjaajo razne ugledne osebe.

Naseljevanje židov

Sprejet je bil predlog za prehod na drugo točko dnevnega reda, na pretes interpelacije, ki jo je predložil dr. Majstorović glede naseljevanja židov v naši državi. Po prečitani interpelaciji je govoril notranji minister Žika Lazić, ki je izjavil, da je dovolil skupini judovskih emigrantov iz Nemčije naseljevanje v naši državi v sporazumu z ministrskim svetom. Pri tej odobritvi se ni odločalo tudi o trajnosti njihovega zadrževanja v Jugoslaviji, ampak se je smatralo to samo kot zatočišče v težkem položaju. Židje sami smatrajo svoje bivanje pri nas za začasno, ker se hočejo le odpočiti in pripraviti za potovanje v svojo nacionalno državo Palestino. Teh židov je sedaj prišlo v našo državo nad 200, od katerih jih je padlo v breme raznim humanim društvom samo 90, ostali pa se vzdržujejo iz svojih sredstev. Notranji minister je naglasil, da se je predvsem oziral na trpljenje preganjanih judovskih družin ter jim je iz človekoljubja dovolil naseljevanje v naši državi. Za njim je govoril židovski rabin, ki je orisal težak položaj emigrantov ter se zahvalil notranjemu ministru za pozornost, ki jo je izkazal. Za rabinom je govoril še dr. Majstorović, ki je izjavil, da naj se njegova interpelacija ne smatra kot protizidovski pokret, ampak je hotel doseči samo to, da se zadeva razčisti. Čeprav ga odgovor notranjega ministra ni popolnoma zadovoljil, je govornik izjavil, da se z odgovorom zadovoljuje.

Nato je senator Daka Popović postavil kratko vprašanje na predsedstvo senata, zakaj se njegov zakon o ureditvi cen za električni tok ni stavil na dnevni red. Na to vprašanje je odgovoril predsednik senata dr. Tomašić, ki je izjavil, da je od strani vlade obveščen, da se pripravljajo zakonski osnutki o elektrifikaciji države, v katerem je absorbiran tudi načrt senatorja Popovića. Seja je bila zaključena, prihodnja pa bo sklicana pismeno.

Vincencijeva družba za akademike

Znano je, da slovenski akademik nikdar ni živel v dobrih materialnih razmerah, in tudi danes je beda med akademiki velika, mnogo večja kakor je bila eploh kdaj prej. Gospodarska kriza je najhujše prizadela kmeta in s tem nelmerno obtežila študij nadarjenim kmečkim sinovom, prav posebno še študij na univerzi.

Akademik, ki je prišel v Ljubljano z dežele, je brez denarja. Četudi bi njegovi starši vse žrtvovali zanj, mu ne morejo pomagati. Nujne potrebe gospodarstva in davki jim vzamejo iz žepa zadnje dinarje. V prejšnjih letih je kmet razmeroma dobro prodajal svoje pridelke in tako je lahko s skromno podporo omogočil študij svojim sinovom. Danes pa je kmečki akademik v tujem mestu navezan izključno nase in na srca dobrih ljudi. Vedno večji so izdatki za šolnino in razne takse, tudi najbolj borna podstrešna soba ga stane mesečno najmanj 150 dinarjev. Res je, da imamo v Ljubljani nekaj dijaških domov, ki nudijo stanovanje poceni ali celo zastoni, toda sprejmejo lahko največ do 250 akademikov. Kje pa so stotine in stotine ostalih in neredko najbolj potrebnih? Brdika je resnica, da se akademiki vedno bolj proletarizirajo. S svojo, večkrat prav beraško zunanostjo je izključen od svoje boljše stanovske družbe in od vse družabnosti sploh. Zato ni čudno, da se ga celo proti volji jame polasčati srd in zagrenjenost, da vali krivdo za svojo bedo in siromaštvo na družbo in krivčev družabni red. V takem razpoloženju postane prav kmalu dovzeten za razne prevratne ideje, ki mu obljubljajo lepo bodočnost in pravico.

Zavedajmo se, da imamo socialno dolžnost do te mladine, ki se pripravlja za svoje poklicno delo in nima možnosti, da bi zasluzila. Ako še živi v nas čut krščanskega občestva, po katerem smo si vsi bratje in sestre, potem priiskajmo na pomoč našim mladim bratom, ki so v stiski. To je naša pravna dolžnost in mi smo krivi, ker se nismo prej zganili in pomagali po svojih močeh.

Akademiki si sami iščejo pomoči. V ta namen so ustanovili Vincencijevo konferenco, ki ima za seboj že tri leta plodonosnega dela. Res je, da nabere vsako leto približno 15 tisoč dinarjev, a kaj ko prihaja na stotine prošnji, ki jih je treba pozitivno rešiti. Da nam bo to v bodoče bolj omogočeno, prosimo vse dobrotnike naše akademске mladine, da prispevajo za Vincencijevo konferenco obloko, da vzamejo kakega akademika na hrano ali da prispevajo v denarju.

V nedeljo, ko obhajajo Vincencijeve konference proslavo 1000 letnice, odkar je bila ustanovljena

prva konferenca, prosimo vse one, ki bodo čitali te vrstice, da se spomnijo naših akademikov in jim naklonijo malo pomoč. V to svrbo bo za vse naročnike »Slovenca« v Ljubljani in okolici v nedeljo priložena polnočna Vincencijeve konference za akademike, katere ne vrzite v koš, temveč jo izpolnite, četudi z malim prispevkom.

Ob prihodnji priliki bomo priložili položnico za druge kraje Slovenije.

Odbor Vincencijeve konference za akademike v Ljubljani.

Miklavž v Unionu

Kakor vsako leto, obišče tudi letos sv. Miklavž belo dvorano hotela Union dne 5. t. m. ob 5 popoldne. Istotam se sprejemajo darila od 1—4. Vstopnine ni. — Krščansko žensko društvo.

Skrb za dekleta v tajini

Društvo za varstvo deklet (Kolodvorski misijon) v Ljubljani je te dni sporazumno z osrednjim vodstvom Marijinih družb odposlal vsem Marijinim družbam (na naslov prečastitih uradov) »Izseljenški vestnik«, ki prinaša daljši članek glede skrbi za dekleta na tujem. Vljudno se prosi vse Marijine družbe, da bi se odzvale prošnjam, ki jih članek izraža.

Osebnosti

Belgrad, 30. novembra m. Napredovali so za davčne inspektorje 6. pol. skupine: Ribič Alfons, Gorunji Grad, Adamić Franc, Skofja Loka, Strekelj Alojz, Laško, Bole Franc, Murska Sobota, Zupančič Mihor, Ljutomer, Trtnik Josip, Kamnik, Zabkar Karel, Ormož, Devetak Josip, Logatec; za višje davčne kontrolorje 6. pol. skupine: Sever Jože, Čotič Alojz, Fajt Mijo in Petek Anton, Maribor, Novak Lovrenc, Ribnikar Josip Meško Ivan in Vardijan Anton, Ljubljana, mesto; Prudič Anton, Kranj, Piriš Franc, Šmarje pri Jelšah, Jereb Ivan, Novo mesto, Stare Josip in Grah Karel, Celje, Lazar Alojzij, Murska Sobota, Devetak Slavko, Gorunji grad; za davčne kontrolorje 7. pol. skupine: Lotrič Rudolf, Šmarje pri Jelšah, Avšič Ludvik, Prevalje, Zrimšek Rudolf, Ribnica, Kumer Viktor, Celje, Sterpenc Jože, Novo mesto, Germovšek Alojz, Novo mesto, Kump Rudolf, Višnja gora, Cepcljak Dragotin, Dolnja Lendava.

Utrinki

Trije rodovi

Navedimo iz lepe knjige Dwignersa »Zwischen Weiss und Rot«, ki je pravkar izšla, samo sledeči odstavek: »Dandanes se je izvršila velika ločitev med generacijami, česar se mnogi zavedajo, mnogi pa tudi ne. Navadno pravijo, da je to vedno bilo in da tudi vedno bo tako. Globljeje premisleka je pa vredno, če tako v resnici tudi mora biti. Mnogi iz tega ne delajo vprašanja. Drugi so se z ločitvijo duhov sprijaznili. So pa zopet tretji, ki jih to stanje spravlja v komaj zdržano bojno razpoloženje. In vendar je tukaj nekaj, kar je vsem skupno, dano od Boga, in to je trpljenje. Trpljenje sicer v vsaki generaciji kaže drugačen obraz, vendar pa je vsem očiščujoč božji dar.

Stara generacija trpi, ker je izgubila svoj čas. Naki očelje so dozoreli v zdravem razvoju. Čas in zemlja jim je mogla še kaj nuditi, od česar so mogli živeti. Bili so podani temelji za zgodbo njihovega življenja in njihova volja do življenja in ustvarjanja ni segla v praznoto. In če si je kdo razbil življenjsko ladjo ob pečinah, to ni bila usoda njegovega rodu, ampak njegova lastna obojnost. Usoda je bila našim očetom naklonjena. Ali niso po notranji nujni naši očelje morali vzljubiti svoj čas? In ker niso slutili, da se je njihov čas vendarle nagnil v zaton, jih je katastrofa tem težje zadela. Zadelo jih je hujše, kakor so zaslužili, ker je prišla v trenutek, ko bi smeli sodove svojega dela v miru uživati.

Vojna generacija, ki je bila poslana v smrt in jetništvo, trpi, ker ni užila življenja. Kateri so se vrtni nazaj, so ostali brezdomci, ker jih zaledje ni več razumelo in ni hotelo umeti hrepenenja njihovega srca, ki je v volji do življenja hotelo nadomestiti štiri ali še več najljubših let. Vsi ti so zaznamovani telesno in duševno. So defektni, bolni zaradi domovine, bolni zaradi življenja in zaradi ljubezni. Mnogi so pretrpeli bolesto, ki je ni mogoče ne more razumeti, kdor ni bil z njimi. Bolest je premnogoe uničila, nekatere pa napravila za junake in svetnike. Mimo nas hodijo, kakor strahen opomin. Bojevnik trpe, ker jim je življenje prehitro dozorelo in stopilo v zenit.

In mladi rod nosi v sebi bolesto negotovosti, zavesti, da ni poklican, nestrpnost volje do žrtve in dela, ki pa ga nikjer ne najde. Tudi nje je zaznamovala vojna. Mnogi so ostali brez moči in brez volje, drugi se použivajo v brezdanjih hrepenenjih, ki nimajo ne cilja, ne meje. Mladina trpi, ker se njeno življenje neote prižeti.

Vsako izmed teh treh trpljenj je težko, skoraj nezmožno. Težko trpe stari, težko trpi vojna generacija. Toda mladi so se že z otroških let navadili na trpljenje. Če pa je trpljenje postalo tako domače, skoraj prirojeno, potem si želi nalog in žrtve. Mladina naj svoje trpljenje vedno znova daruje se tiste, ki so ji dali življenje in tiste, ki so z svojo krejjo ohranili domovino. V tem bo našla svoje veselje, svojo rasti in razvoj v novo svojo dobo.

Sv. oče poveljuje don Boska

Dne 19. novembra je bil v navzočnosti Nj. svetosti papeža Pija XI. prebran dekret o potrjenih dveh čudežih, ki sta se dogodila po posredovanju blaženega Janeza Boska, ustanovitelja salezijanske družbe in družbe hčera Marije Pomočnice. Ta dva čudeža sta bila potrebna, da se blaženi more oklicati za svetnika. S tem dekretom je zadeva njegove kanonizacije stopila za odločilen korak naprej.

Pri branju dekreta je bilo navzočih poleg članov vrhovnega sosveta salezijanske družbe in hčera Marije Pomočnice tudi mnogo osebnosti cerkvene in svetne oblasti.

Sveti oče je v vznesenih besedah govoril o don Bosku, njegovih krepostih in njegovem delu. Spomnil se je njegovih izrednih talentov, s katerimi ga je Bog obdaril, njegove bistroumnosti, njegovega očelovskega srca, ki je najmočnejše bilo za najmanjše in najrevnejše med malimi, njegove jeklene volje, da je mimo vseh zaprek dovršil tako prečudno in tako ogromno delo. In koliko je on pri vsem tem še napisal knjig in knjižic, ki so se nekatere že za njegovega življenja natisnile malone v milijon izvodih! Vsako delo je tako opravljalo, kakor da ni imel drugega posla in dru-

gih skrbi. Njegova veličina se pokaže v najjasnejši luči šele tedaj, ko se spomnimo, kako skromni so bili začetki in kaj vse je do danes nastalo! Kako ogromno drevo je zrastle iz neznanega gorčičnega zrna! Njegovih sinov in hčera je cela vojska: 19 tisoč jih je in vsi so v prvih vrstah pri plodonosnem delu, saj je bilo don Boskovo geslo: delo in geslo salezijancev in hčera Marije Pomočnice je prav isto: delo, neumorno delo. Precej stotisočev je gojencev v salezijanskih zavodih, na milijone pa je že bivših gojencev, koliko pa je so-trudnikov, pravi sveti oče, da mu število niti ni znano. Ti so don Boskova »longa manus« — dolga roka — kakor se je sam rad pošalil, češ, da prav s temi dolgimi rokami more toliko storiti. Tako je dejal tudi sedanjemu svetemu očetu, ki se je nekaj dni mudil pri njem, kar si šteje v veliko čast.

Prav zdaj, ko obhajamo devetstojletni spomin odrešenja dragocenih človeških duš, se dviga na oltar svetnik-delavec, sodelavec pri reševanju duš — veliki don Bosko, ki je tako sijajno udeležil katoliško misijonsko misel in jo po svojih duhovnih sinovih in hčerah še vedno udeležuje.

Ljudstvo in inteligenca

Pred vsem nam gre za dve reči: da povemo resnico in da jo povemo na poljuden način. Vemo, da pozna veda veliko izvoljenih besed, katere bi se prilegale danemu predmetu, ali mi hočemo biti jasni vsakomur. Kaj je ljudstvo? Ljudstvo je de-
blo na drevesu človeške družbe v celoti in v posameznem narodu. Tri so korenine, ki vzdržujejo življenje slehernega ljudstva: vera, beseda (jezik) in gruda. V ljudstvu polje življenje najgloblje, ker najnaravnejše in najpreprostejše. Ljudstvu, ki je za svojo vero, besedo in grudo trpelo in krvavelo, snemo zaupali, da bo ohranilo svoje narodne svetinje.

Trojna je ljubezen ljudske duše, ljubezen do svoje vere, besede in zemlje. Ako le ena teh treh odpove, že hira debla ljudskega življenja. Vse si pusti ljudstvo prej vzeti kot svojo vero, besedo in grudo. Vera je ljudski idealizem, zemlja pa ljudski realizem, beseda pa je sredstvo, s katerim izraža ljudstvo vsebino svojega življenja. Ljudstvo brez vere je posekano debla, ljudstvo brez zemlje je utopija. Vsak zločin, ki ga kdo stori nad ljudstvom, se more priznati, toda zločin nad njegovo vero, besedo in grudo je neodpušljiv, dokler se krivica ne popravi. Kdor prav umeva peto božjo zapoved, jo bo pravično razlegnil preko posameznika na skupino, na ljudstvo. Grehi, ki jih kdo zagreši nad posameznikom, se ne kaznujejo vselej že v tem življenju; zločin, ki ga kdo izvrši nad ljudstvom, se maščuje že na tem svetu. Ako posameznik zapusti vero, mu pravimo: odpadnik; ako zavrne materni jezik, ga s tujo besedo nazivamo: renegat; ako se poslovi od zemlje, je izseljenec. Vsaka teh izgub pomeni veliko žalost za ljudstvo in veliko škodo za posameznika. Vendar izguba nad izseljenecem zdaleč ni v ljudski duši tako grenka kakor žalost nad verskim ali narodnim odpadnikom. Prvo samo zaboli, drugo zareže rano v ljudsko dušo. Toda krivdo in kazen za to bolečino in rano nasi posameznik sam.

Drugačen je naslov krivdi in kazni, če kdo zavaja svoje ljudstvo v izgubo vere, besede in zemlje. To je izdajstvo najhujše vrste. Od vseh grehov najgriši je, če podanik izda svojega gospodarja, ali še ostudnejši od najostudnejšega je, če kdo izda svojega dobrotnika, roditelja: svoje ljudstvo. Danke prikazuje v svojem »Peklu« hladno preraču-

nano izdajstvo kot najhujše kaznovano zločinstvo. Ljubezen in zvestoba je nagrajena na najvišjem nebu, izdajstvo nezvestobe je kaznovano v najglobljem peklu. Poleg Judeža Iškarijota se pokore izdajalci svoje domovine, svojega naroda, svojega ljudstva.

Kaj je inteligenca? Cvet na drevesu svojega ljudstva. Vsako zdravo drevo požene ob svojem času svoj cvet in vsako ljudstvo ima svojo inteligenco. Kakor je cvet le jasen dokaz in izraz zdravega drevesa, tako bi morala biti tudi inteligenca le blesteč izraz svojega ljudstva. Cvet ne sme biti po svojem bistvu kaj drugega kakor drevo, sicer bi bil tudi sad le izrodek drevesa. Prav tako tudi inteligenca ne sme biti po svojem bistvu — po svojem mišljenju in čustvovanju — drugačna kakor ljudstvo, iz katerega je izšla. To je tako jasno in auidavno, da ni treba več nobenega dokaza. Iz tega izvedemo samo še nekaj posledic.

Brezbožna inteligenca je izrodek svojega ljudstva. V mestu se ta razlika ne vidi tako in tudi tako ne čuti, na deželi pa je ta neskladnost med vernim ljudstvom in brezbožnim inteligentom zelo kričeča. Povsod srečava ljudstvo inteligenta: na potu, na lovu, na trgu, v gostilni, v uradu, v trgovini, v šoli, samo tam, kjer je ljudstvo najbolj ljudstvo, kjer izraža najvišje misli, najgloblja svoja čustva: v cerkvi ne vidi marsikaterega svojih inteligentov. Kdor se v verskem udeleževanju svojem ljudstvu odtuja, mu bo res ostal tuj in odtujen, najsi mu bo iz drugih razlogov še tako blizu. Cvet in veja, inteligenca in ljudstvo si morata biti v bistvu sorodna. Ako je inteligenca pravilno izobražena in vzgojena, si bo iz ljudstva s seboj v življenje ponesla zavest, da se vzori vere strinjajo z najvišjimi vrhunci vede in izobrazbe. Globlje življenjske modrosti ni, kot je ona, ki jo črpa ljudstvo iz večnih virov krščanstva. Harmonija ljudstva in njegove inteligence je najlepša in najgloblja harmonija, ki jo moreta ustvariti le vera in veda v sestrskem objemu. Dobro naj to premisli vsak inteligent, zlasti ta, ki hodi in biva med ljudstvom. To naj vpoštevajo tudi ako se hočejo po svojih zastopnikih približati in dobro storiti ljudstvu v interesu cerkve in države. Inteligenca naj se ogiblje vsega, kar se more smatrati kot opuščanje najpravičnejšega stališča: za Boga in kralja — in ljudstvo.

Pogreb

† dr. Ivana Perneta

Telesni ostanki pokojnega ministrskega svetnika dr. Ivana Perneta bodo v soboto, 2. decembra, ob 9 dopoldne blagoslovljeni na glavnem kolodvoru v Ljubljani in preloženi iz vagona na avtomobil, ki potem odpelje na Trstenik nad Kranjem. Tam bo pogreb v ponedeljek, 4. decembra ob 10 dopoldne.

† Ivan Komar

Na palači »Grafika« visi črna zastava. Grafično delavstvo, zlasti ono iz »Jugoslovanske tiskarne«, žaluje danes za enim svojih najstarejših stanovskih tovarišev, za Ivanom Komarjem, ki je izdihnil svojo dušo v Bogu. Z njim pa žalujejo za pokojnikom tudi listi »Slovenec«, »Domoljub« in »Bogoljub«, katerim je bil dolga leta izvršen in delaven meter.

Pokojni Ivan Komar se je rodil leta 1859 kot sin znanega ljubljanskega podjetnika, prevoznika in gostilničarja. Umetnosti tiskarstva se je izučil pri nekdanji ljubljanski tiskarni Klein-Kovač v špitalskih ulicah, sedanji Stritarjevi ulici. Leta 1878 je moral na okupacijske boje v Bosno, kjer je bil pridelen trenu. Ko se je vrnil, je vstopil dne 1. decembra 1883 v tiskarno Katoliškega tiskovnega društva, sedanjo »Jugoslovansko tiskarno«, ter je ostal ves čas v njeni službi, doživljajoč vsa dolga leta njenega razvoja, h kateremu je sam prispeval s svojim delom in izkušnostjo. Metiral je »Slovenca«, za tem pa »Domoljuba« in »Bogoljuba« ter druge liste. Bil je najstarejši meter »Slovenca« in smo lani objavili njegovo sliko v jubilejni številki. Bolezen ga je prisilila, da je julija 1925, po neopretrganem 42 letnem delu v naši tiskarni, stopil v toliko zaslužni pokoj. Tragično naključje je hotelo, da poteče jutri, 1. decembra, točno 50 let od dneva, odkar je vstopil v našo tiskarno in na ta dan bo tudi njegov pogreb. Zadnja leta svojega življenja, ki so bila leta bolezni in nadlog, je prenašal z mučeniško potrpežljivostjo ter mu je njegova blaga in skrbna soproga stala vedno ob strani.

V zasebnem življenju je bil vzoren, vrl mož. Svoje otroke je izvrstno vzgojil. Eden je uradnik pri banski upravi, drugi uradnik v »Jugoslovanski knjižarni«, eden je strojni stavec, hčera je učiteljica. En sin je med svetovno vojno padel na fronti.

Pogreb bo danes ob pol treh popoldne. Nepozabnemu in vrlenu možu naj sveti večna luč, naj v večnosti uživa plačilo za delapolno življenje na zemlji! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Domžale

Godbeno društvo Domžale proslavi 15 letnico zedinjenja drevi ob 8 v svojem domu. Na programu je več godbenih in pevskih točk, deklamacij in drugi spevi. Vojnovičeve pesnitve: Smrt majke Jugovičev. — Ker ni vstopnine, je vstop vsakomur omogočen in so vsi prav toplo vabljeni!

Jugoslovanski javnosti

Po indeksu Narodne banke so cene žitnih proizvodov pri nas od 1928 do avgusta t. l. padle za 60%, a živina za 49%.

Pšenica za 6 mesecev od Din 230.- na Din 100.- za 57%.

Izvozna pariteta je Din 70.-.

Voli od junija 1932 od Din 6.75 na Din 3.38 za 50%.

Svinje od dec. 1932 od Din 9.75 na Din 6.75 za 31%.

Po indeksu Zagrebske delavske zbornice od decembra 1930 do junija t. l.

plače so padle za 33%.

Politika z dne 1. novembra t. l. piše, da znašajo dnevne plače v nekem podjetju 5 dinarjev.

Iz tega stanja sta dva alternativna izhoda:

bodisi umetno zvišanje cen poljedelskih proizvodov in plač

ali pa znižanje cen industrijskih izdelkov.

Med konzumenti je opaziti gibanje.

Zahteva se znižanje cen industrijskih izdelkov kot praktično edino možna rešitev.

Beogradska delavska zbornica zahteva poostreitev zakona o pobijanju draginje.

Obutev spada v eno izmed štirih skupin življenjskih potrebščin človeka: hrana, stanovanje, obleka in kurjava.

Podjetje, ki ga jaz vodim, si je dovolj prizadevalo, da cene obutvi prilagodi zmanjšani kupni moči kmeta in delavca.

Mi smo znižali cene obutvi:

od Din 249.- na Din 149.- za 40%

od Din 199.- na Din 99.- za 50%

od Din 169.- na Din 89.- za 47%

odnosno povprečno 45%, gumijaste škornje za kmetovalce pa

od Din 229.- na Din 99.- za 57%.

Na ta način ima naše podjetje pravico na priznanje, da je omogočilo širokim masam kmetovalcev in delavcev, ki so vsled slabe kupne moči hodili bosi ali nezadostno obuti, da se higijensko obujejo.

Naša konkurenca, ki se dviga proti našim nizkim cenam, pozablja, da ni nobena umetnost drago proizvoditi. To bi mi tudi znali.

Ko imam na izbiro ali prijateljstvo konkurence ali službo širokim masam konzumentov, tedaj se moram odločiti za konzumente.

Ker se ne more boriti proti nam z nacionalno-ekonomskimi in socialnimi argumenti, se konkurenca poslužuje nacionalno-političnih.

Predbacivajo nam, da smo tujci.

To ni resnica. Pridite v Borovo in prepričajte se. Od mene pa do najmlajšega delavca, vsakdo je dober in veren Jugoslovian v našem podjetju.

Z nacionalnega stališča tuj kapital ni dobrodošel, ako uporablja tuje sirovine, zaposluje tujo delavno moč in izvažata velike dobičke iz države. VSE TO SE NE NANAŠA NA NAS.

Uporabljamo izključno domače sirovine.

Vse kar smo iz tujine, odnosno od naših bratov Čehoslovakov uvozili, vse to sta duh in metoda industrijskega dela.

Toda tudi to smo nacionalizirali.

Mi smo Jugoslovani z jugoslovensko delavno močjo in imamo pravico na priznanje važnosti v nacionalno-ekonomskem in socialnem smislu.

Plačamo najvišje plače in prodajamo najceneje svoje izdelke

Podjetje vodim jaz in ne dopušam nikomur, da niti najmanj oporeka mojemu jugoslovanskemu patriotizmu in patriotizmu mojih 2.500 jugoslovanskih sodelavcev.

Toma Maksimović

predsednik občine Borovo in ravnatelj firme

Bata

Jubilej slovenske matere

Tiho in neopaženo je pred nekaj dnevi obhajala 80 letnico rojstva zavedna katoliška žena in mati Marija Kovač. Rodila se je 23. novembra 1853 v Petelinjah pri Dolu. Vse njeno življenje je bilo en sam napretnan delovni dan. Kljub temu pa je še danes čila in sveža.

Nad 30 let je vodila kuhinjo v znani ljubljanski gostilni pri Figovcu nekaj let tudi Perlesovo restavracijo v Ljubljani in še danes se gotovo marsikateri ljubljane spominja vselej in družabne, toda skrbne kuharice Marice.

Bila je pa tudi vzorna mati in dobra svetovalka svojim številnim sorodnikom, ki se je ob njenem lepem jubileju spominjajo s hvaležnostjo v srcu.

Tudi mi vsi, ki jo poznamo, ji želimo še mnogo zdravih in veselih let!

— Pri zapekl, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec »F. ranz Josefove« grenčice.

Liubljanske vesti:

Proslava 100 letnice Vincencijevih konferenc

V nedeljo, 3. decembra priredi Vincencijeva konferenca za akademike v veliki dvorani hotela Union ob 8 zvečer proslavo stoletnice ustanovitve prve Vincencijeve konference.

Mladi francoski akademik Frederic Ozanam je l. 1833. zbral požrtvovalne akademike okrog sebe in ustanovil bratovščino z namenom, naj akademiki tolažijo z osebnim obiskom revne sloje in jim delijo nabrane darove. Ta ustanova se je imenovala Vincencijeva konferenca in iz Pariza se je širila po vsem svetu.

Akademiki v Ljubljani so po zgledu Ozanama ustanovili podobno organizacijo in v nedeljo bo akademska Vincencijeva konferenca v zvezi z drugimi Vincencijevimi konferencami praznovala spomin na začetnika te bratovščine, Ozanama.

Spored: 1. Friderik Ozanam (govori g. A. Ložar, predsednik Vincencijeve konference za akademike). 2. Potreba Vincencijeve konference v Ljubljani (govori ob sklopičnih slikah g. J. Hafner, akademik). 3. Praktično delo Vincencijeve konference za akademike (govori g. Klasinec). — Vmes petje in recitacija sv. pisma.

Vstopnice: Sedeži v prvih petih vrstah 8 Din, ostali sedeži v parterju in na balkonu 4 Din, stojšča 2 Din. Dobije se v predprodaji v trafikah g. Šoukal, Predškofijo in od 7 naprej v nedeljo zvečer pred dvorano.

Vabljeni so na proslavo vsi prijatelji krščanske dobrodelnosti posebej člani vseh Vincencijevih konferenc.

Občni zbor Vincencijeve konference za akademike bo v soboto ob 3 popoldne v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva c. 5.

PRIHODNJE DNI **BO** ! VES ŽENSKI SVET PRI NAS !

PRODAJA ČISTO VOLNENE VRSTE:

afghalen
crepella
bovelette

1 m Din **85**— širina 130 cm

17 različnih barv

samo enkratna zaloga

Manufaktura SOUVAN Mestni trg 24

Kaj bo danes?

ČASNIKARSKA PRIREDITEV V »UNIONU«
OB 8. URL.

Drama: Ob 15: »Robinson ne sme umreti«. Premijera. Izven.

Opera: »Mala Floramye«. Gostuje g. Dubajić. Izven. Znižane cene.

Kino Kodeljevo: Ob 3, 5, 7 in 9 avijatiški film »Z dušo in telesom« in smešnica.

Zvočni kino Polje: Ob pol 4 in ob pol 8 zvečer: Huzarji prihajajo (veseloliga).

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprta.

Opera: »Stoji, stoji Ljubljana«. Premijera. Izven.

Kino Kodeljevo: Ob 8 »Ukradeni obraz« in »Naskok na vrh«.

Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 24 in dr. Kmet, Dunajska c. 41; jutri: dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9.

Miklavžev večer v Unionu

dne 5. decembra ob 7 zvečer

Danes v petek, 1. decembra se odpre v »Unionu« pred veliko dvorano ob 9 popoldne predprodaja vstopnic in traja do 13. Predprodaja se vrši potem vsak dan od 15 do 19. — Darila za otroke in odrasle se sprejemajo že v predprodaji. — Prosimo in opozarjamo cenjeno občinstvo, da si vstopnice pravočasno preiskrbi že v predprodaji, ker ni izključeno, da na dan prireditve ne bo mogoče več postreči z njimi.

© DREVI VSI NA NOVINARSKI KONCERT!

Vstopnice za koncert, v kolikor jih je sploh še na razpolago, se bodo dobile zvečer od 7 naprej pred vhodom v unionski dvorano. Opozarjamo občinstvo, naj se požuri, ker bo tudi stojšče najbrže primanjkovalo. Občinstvo prosimo, naj pride na koncert točno, ker bo naval velik in se bo težko zvrstiti pri garderobah. Kdor ne ljubi gneče, naj pride malo prej. Garderobe bodo tri, prva nasproti vhoda v Union, druga na levi strani pred vhodom v veliko dvorano, tretja pa na levi strani na balkonu.

© Seja krščanske šole bo danes ob 8 zvečer.

Kulturni obzornik

„Robinson ne sme umreti“

(K današnji premieri v dram.)

Prizor iz 3. slike današnje premiere »Robinson ne sme umreti«. Od leve na desno so gg. Slavčeva, Sanein, Šaričeva, Jan, Vida Janova in Zeleznik.

Mladi Forster je napisal igro s tem naslovom. Iz dela veje mladost in ljubezen do starega znanca vseh nas, ki poznamo zgodbo o dogodivščinah Robinsonovih. — Kdo se ne spomni rad onih brezskrbnih let, bosonogih, ko nam je za vsakim grmom tičal Indianec,

v vsakem skednju bile skrite tajne prerije... Kdo si ni želel biti Robinson in kdo ne Petek? Kdo ni streljal s fišfajem in kdo ni sanjari o daljnih morjih, o fregatah, o puškah in o čudežni rešitvi... Da, v tem delu je vrnitev k mladosti — za dve pičli uri... In to stori dobro. Kar povem: pri vajah sem gledal v oči izkušenih gled. borcev solze in danes pri generalni vaji so gostje komisij tudi trepetali in s srcem ihteli. —

Ne, to ni samo za mladino! Za nas vse je, ki ob teh hudih časih tako hitro morda celo podzavestno pozabljamo na duhovne vrednote, na bogastvo src, na poštenje in smel zanos — na lastnosti, pa če nam stokrat raste volna iz ušes. —

Samo te vrstice dam kot spremeno pismo Robinsonu — vem, da je dobro delo, ker prečiščeno duš in potočena solza osvoboditi in dá včasih nove vere. Ost.

Fran Levstik in prvaštvo

Levstikov zbornik. — Uredila Janez Logar in Anton Ocvirk.

»Slovenec« je že pred mesecem poročal o izdaji »Levstikovega zbornika«. Toda posamezne razprave v imenovanem jubilejni publikaciji so tako značilne, da ne moremo iti mimo njih z nekaj stavki, tembolj, ker poleg svoje visoke kvalitativnosti kažejo resno stremljenje in vneto prizadevanje mlade generacije naših znanstvenikov. Iz teh razlogov moramo »Levstikov zbornik« toplo pozdraviti.

Najobsebnostna med prispevki je Logarjeva izčrpna razprava o Levstikovem boju s prvaki. Avtor ob dosti objektivni sliki sodasnih političnih razmer spretno pozajame zadevno Levstikovo miselnost in dejavnost in pod tem vidikom izčrpa skoraj dvajset let njegovega najburnejšega življenja, ki ga oklepa obdobje 1854—1872.

Levstik se nam javlja v tem časovnem okviru naravnost na paradoksen način. Zmaguje in pridobiva namreč takrat, ko podlega: tako v tragičnem zaključku boja za kritiko kakor v neplodnem prizadevanju za slovenski časopis. Z druge strani pa

Sveti Miklavž, mož dobrote poznane, tako je udaril na veliki zvon:

„Slaščice cenene in skrbno izbrane pripravlja najboljšo le Pelicon!“

nih otrok. Nihče naj z darom ne odlašaj, vsak naj daruje takoj, da bomo mogli čimprej sporočiti skrbnim materam, da niso zaman hodile na socialno politični urad, da niso zaman prošle v imenu svojem in svojih malčkov, da bodo matere čimprej vedele, da bodo na božični dan tudi njeni otroci sredi drugih veseli in obdarovani. Zato naj bosta 2. in 3. december Vaš in naš dan. Vaš, da boste pokazali svojo dobroto in razumevanje za uboge in revne otroke, naš pa, da bomo mogli ustreči vsem številnim prošnjam za »božično revnih otrok« in jih obdarovati čim več in čim obilnejše.

© 4 odlični solisti sodelujejo na koncertu Glasbene Matice ljubljanske v ponedeljek, 4. decembra t. l., ko se izvaja Verdijev Requiem. Sopranski part poje ga. Gjurgjenac-Gavella Zlata, altovskega ga. Franja Bernot-Golobova, tenorjevo vlogo je prevzel g. Svetozar Banovec, mogočni basovski del pa je v rokah g. Julija Betetta, ki je tudi leta 1907 pri prvi izvedbi Verdijevega Requiema v Ljubljani, odlično odpel to izredno težko nalogo. V ostalem sodeluje zbor Glasbene Matice in združeni orke-

Mariborske vesti:

Za tujski promet

Mariborski tujskoprometni zvezi se mora priznati, da kaže zadnje čase na tujskoprometnem polju izredno iniciativnost in agilnost. Celo vrsto akcij za povzdigo tujskega prometa na svojem področju je započela v kratkem razdobju in nekatere od teh so zelo uspele. Med načrti, ki jih namerava uresničiti v najkrajši bodočnosti, pa je brezdvomno med najvažnejšimi, da bo zgradila ob meji v Št. Ilju ob glavni cesti poslopje, v katero pride tujskoprometna pisarna in stanovanjski prostori za uradnika, ki bo vršil tu svojo službo. Potreba po tujskoprometni pisarni ob meji je zelo velika. Cesta postaja danes v tujem prometu že skoro tako važno obdobje, kakor železnica, in v najbližnji bodočnosti bo slednjo najbrže še prekosila. Že le-

□ Pontifikalna sveta maša je bila včeraj ob 8 zjutraj v tukajšnji stolnici na praznik patrona lavantinske škofije sv. Andreja. Sveto mašo je ob asistenci daroval stolni dekan dr. Maks Vraber. Med sveto mašo je pel pevski zbor bogoslovcev.

□ »Petorice«. Dne 11. t. m. bo ob 11 popoldne v vrhni dvorani pri Orlu otvoritev slikarske razstave »Petorice«, v kateri so: Albert Sirk, Karel Jirak, Ivan Kos, Franjo Košir in Zoran Didek. To bo prva slikarska razstava v teh prostorih, ki so za to zelo primerni.

□ Večer NO bo kakor vsako leto tudi nocoj ob 20 v veliki unionski dvorani.

□ Iz magistratne službe. Magistratni uradnik Ludovik Gračner je napravil pri banski upravi v Ljubljani predpisani izpit s pravim uspehom.

□ Okoli 20 milijonov dinarjev izkazuje novi občinski proračun za 1934. Pri tem ni všteti proračun mestnih podjetij.

□ Komunalne zadeve. Ravnateljstvo mestnih podjetij je razpravljalo o novem pravilniku za krmljenje živine v klavnici, ki se odstopi upravnemu odboru. Pripravlja se razpis tekočih obrtniških del za 1934.

□ Mariborski učitelji so imeli včeraj popoldne v dvorani prejšnjega kina Apolo svoje zborovanje. Na sporedu je bilo med drugim predavanje šolskega upravitelja A. Hrena o učiteljskih stanovskih gospodarskih ustanovah. Predavanje je sledila debata.

□ Vsako leto je v unionski dvorani prireditev v korist ubogim učencem odlično obiskana. Tudi letos želi naša mladež v nedeljo 3. t. m. ob štirih popoldne iskreno pozdraviti pri svoji prireditvi vse odlične mladinojube.

□ Krčevska izobraževalno društvo ima v nedeljo 3. t. m. ob 15 sestanek s poučnim predavanjem.

□ Mariborski rezervni častniki se udeležijo današnje svečane službe božje ob 11 v tukajšnji stolnici. Zbor ob 10.45 pred cerkvijo. Obлека: uniforma ali civilna.

□ Preloženo. Radi nepredvidenih zaprek se je moral dobrodelni operni koncert, določen za jutri zvečer, preložiti na nedoločen termin. Pač pa bo dunajska operna kolaratura gđ. Anny Fuchsova

ster, vai pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Poliča. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

© Muzejske zbirke bodo za splošno, brezplačno nedeljski poset odprte le še prihodnjo nedeljo 3. decembra t. l. O ponovni otvoritvi spomladi se izda posebno oznanilo. Posetni red za posamezne plačane obiske med tednom in za brezplačne ogleds šol, korporacij in prosvetnih organizacij pa s to zimsko prekinitvijo nedeljskega poseta ni nič prizadet.

Med. univ. dr. Ahčin M.

Ljubljana, Privoz 20

ordinira od 2-4

Telefon 35-24

© Senzacija za Ljubljano je razprodaja pri tiskarji A. Sinkovec nasl. K. Sosa njenega oddelka za gospode. Opozorjamo na inserat.

© Javna dražba. Dne 2. decembra 1933 ob 9 se bo vršila v skladišču Mestnega načelnstva na Jegličevi cesti št. 10, javna dražba zarubljenih premičnin.

Klinički Specijalist za ženske bolezni in porodništvo

MED. DR. IVO RAKUJČIČ/ZELOV

zopet redno ordinira od 9—11 in od 2 1/2

Miklošičeva cesta 34/I

telefon 2025

tošnje poletje smo opažali, da so se skoro vse večje ekskurzije vršile z avtobusi; pa tudi avtomobilski promet narašča iz leta v leto. Ves ta promet se je doslej vršil brez prave orientacije, ker ni bilo ob meji nikogar, ki bi dajal tujcu najpotrebnejša pojasnila. S tujskoprometno pisarno se bo tej pomanjklivosti odpomogli. V pisarni bo na razpolago ves propagandni material, informacije o stanju cest, letovišč itd., morda tudi menjalnica. Načrti za stavbo se že izvršujejo. Zgrajena bo v lepem narodnem stilu. — Te dni si je ogledala nekatera v poštev prihajajoča stavbišča posebna komisija. Z gradbo se bo pričelo na pomlad, tako da bo s pričetkom prihodnje tujskoprometne sezone že služila svojemu namenu.

nastopila v ponedeljek, dne 4. t. m., ob 20 v kazinski dvorani v prid revnim dijakom in trboveljskim rudarjem.

□ Šola in dom. V sredo zvečer je bil občni zbor v dvorani kina Apolo. Bil je zelo dobro obiskan. Poročali so predsednik mag. Minarik, tajnik Franjo Zebot, blagajnica ga. Plantanova in višji kontrolor Rožman v imenu nadzorstva. Članov Šteje društvo 606, priredilo je štiri strokovna predavanja za roditelje in šolnike ter izvršilo več uspešnih intervencij. Ker je dosedanji predsednik mag. Fr. Minarik odločno izjavil, da ne more radi preobremenjenosti več sprejeti mesta društvenega predsednika, je bil izvoljen za predsednika vpok. prosvetni inšpektor dr. L. Poljanec.

□ Vrnitev. Trodejanke pod tem naslovom uprizori »Danica« v nedeljo 3. t. m. v Mladinskem domu s pričetkom ob pol 17. Igra je prepolna pretresljivih scen.

□ Živahno zborovanje je bilo v sredo zvečer v lovski sobi pri Orlu. Dvorano so zborovalci davkoplačevalci čisto napolnili. Govoril je naprej poslanec Krejčí, nakar je sledila izčrpana debata, ki je bila zelo zanimiva in poučna. V debato so med drugim posegli odvetnik dr. Rapoc, ravnatelj Oslak in gostilničar Lipovšek.

□ Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden do vključno 10. t. m. lekarna mag. Albaneže na Frankopanski cesti.

□ Obstreljenega so prepeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico 20 letnega posestniškega sina Jožeta Pilingerja iz Spodnje Senarske. Obstreljen je v levo nogo.

□ Smrt na gnojnih vilah. Zvečer 19. avgusta je razburil krvav dogodek prebivalce Orehovega vrha pri Radgoni. Studenčni delavec Ivan Vogrin se je sporekel z 66 letnim viničarjem Leopoldom Jauševcem. Posledica je bil usoden spopad, v katerem je Vogrin izdihnil na gnojnih vilah, zasajenih mu z Jauševčev roko v telo. Dogodek se je včeraj obravnaval pred malim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča. Jauševc se je zagovarjal, da ga je Vogrin ogrožal z motiko ter da je zagrabil za vile v silobranu. Jauševc je bil obsojen na tri leta robove in tri leta izgube častnih pravic.

Levstikova simpatična postava vzraste pred njegovimi očmi tako visoko, da meče senco vsenaskoli. Omenim naj samo ravnanje z Levstikovimi pesmimi l. 1854. Izvajanje, da bi bilo izključno gibalno vsej kampanji proti nedolžnemu Levstiku sovraštvo in podlost, je vsekakor pretirano, četudi imamo pred očmi samo kateheta Globočnika. Dejanski vzrok moramo iskati predvsem v pretrani ozkosti, katera pa je bila legitimna dete enega izmed najbolj neoporečnih mož takratne dobe z najidealnejšimi nameni, čeprav enostranskega — Luka Jeran! — Ob koncu razprave avtor kratko povzame trojno gibalno Levstikovega pogumnega nastopa in značajne neodjenljivosti: ljubezen do naroda, do resnice in do dela. Kot tak spada Levstik upravičeno med glavne graditelje slovenske kulture.

Jesenovčev prispevek: Snovanje »Slovenskega juga« leta 1867 je v glavnem dopolnilo predločene okvirne razprave. Njena jedro tvorijo originalni zapisniki desetih sej o ustanavljanju imenovanega političnega lista in »srčice«, po katerem naj bi se le-ta osnoval. Razprave, pa nam nudi nekaj novih oporišč za točnejše poznavanje takratne politične in kulturne usmerjenosti. — Marja Borsnik v razpravi »Francé Levstik in Prešernova hči« osvetljuje razmerje, ki je vladalo med Levstikom in Ernestino Jelovškovo sprčo nameravane izdaje Prešernovih poezij. Razpravi je dodan ponatis Ernestinih »Spominov na Levstika«. — Boris Merhar karakterizira Levstika v odnosu do Stritarjevega avtožalja s posrečeno analizo Levstikovega značilnega preobrata, ki predstavlja za Stritarja »edino nesrečno ljubezen« (Priatelj). — Eleonora Kunc kratko pojasnjuje Levstikov odnos do Kopitarja in Vuka, ob katerih se je Levstikova sorodna miselnost opodila tako v gramatikalno-jezikovnem kakor v literarno-kulturnem pogledu. Boris Kunc pa je pridobil obširno bibliografijo v dveh delih: kronološki seznam Levstikovih tiskanih spisov in spisov o Levstiku.

Zbornik je izdal »Slavistični klub« na univerzi v Ljubljani, pri katerem ga je že vedno mogoče naročiti. Knjiga obsega 420 strani in stane vezana v lepi opremi 80 Din, vezana v stanje nevezana v lepi opremi 80 Din, vezana v stanje nevezana v lepi opremi 80 Din, vezana v stanje nevezana v lepi opremi 80 Din.

Bitka med žeparji Posledica: dva mrtva, dva ranjena

V Gaju na Hrvatskem je bil pred dnevi velik letni sej, na katerega se je nateplo seveda tudi mnogo žeparjev. Žeparji so hitro zavohali drug drugega ter se hitro našli in se posvetovali, kako bodo lažje opravili svoje »delo«. Med njimi pa so bili še stari in neporavnani računi. Tudi med žeparji je namreč v sedanjih hudih časih ostrina in umazana konkurenca. Zaradi teh neporavnanih računov je prišlo med žeparji do prepira in da strašnega pretepa. 30-letni Smajo Valkoč iz Topole pri Bo-

sanski Gradski je sunil z nožem v srce svojega žeparskega tovariša Antona Muratorija iz Pakraca, ki je bil takoj mrtev. Z istim, še krvavim nožem je lažje ranił Oskarja Baloga iz Vučina. Tedaj pa je tudi Balog pograbil nož in skočil v Valkoč, ter mu z nožem prerezal vratno odvodno žilo. Težko ranjeni Valkoč je zbežal, toda že po kakšnih 100 korakih se je zgrudil ter čez 20 minut v najhujših mukah izdihnil. Balog je divjal še dalje ter z nožem ranił še Omara Duljkoviča iz Bosanske Dubice.

Kaj pravite?

Oni dan smo praznovali jubilej našega zaslužnega in visokoučelnega gospoda Lakelbrade-Pedenjmočica. Dolga vrsta govornikov je slavila jubila in v napitnicah so ga pozdravljali zaslopniki vseh naših pomembnih mest, večjih trgov in važnejših sejmov. In je povedal prvi govornik: »Ta mož je vse življenje govoril...« Za njim je ponovil drugi: »Govoril je...« in tretji in četrti in trideseti govornik so navdušeno pritrdjevali: »Govoril je, pa kako lepo in vedno navdušeno!« Gospod Lakelbrada-Pedenjmočic se je smehljaj in nato govoril še on ter prijazno mignil s svojo dolgo brado. Navdušeno ploskanje je sledilo njegovemu iskrenemu, iz dna srca prihajajočemu vzkliku: »Nikoli nisem molčal — vedno sem govoril!« Gostilniška dvorana se je tresla vsklikanja: »Živel Lakelbrada! Živel Pedenjmočic!« — Da, resnično lepo je bilo na proslavi tega jubileja in še sedaj se mi orose oči, ko se je spominim.

Lepo je bilo. Pa še lepše bi bilo, ko bi bil jubilar vse življenje molčal!

Pri božičnem nakupu

damskega plašča in obleke
globoko znižane cene.

LUKIČ, Ljubljana
Stritarjeva ulica

Dve nesreči v Jurkloštru

V tovarni lesnih izdelkov je prerezal v torkel stroj delavnik Pepci Kranjc nož do kosti. Z domačim avtom so ga prepeljali v bolnišnico v Celje. — V torkel okoli 16 je pričela goriti lesena šupa g. Šmida na Marofu. V šupi je bilo nakopičenega okoli pet vagonov sene, precej desk in dva štanta, suhe detelje. Poleg šupe je stala tehnična za vozove. Vsa šupa je pogorela do tal. Poleg stoječo hišo in kozolet pa so domači in planinski gasilci oteli, da mista pogorela. To je bil za jurklošterske gasilce prvi primer ognja. Prejeli so v torkel ognjeni kret, kakor pravijo navadno ob taki priliki. Posetnik je bil zavarovan pri angleški zavarovalnici. Kdo je zažgal, se ne ve.

Koledar

Petek, 1. decembra: Zedinjenje. Edmund in tovariši.

Sobota, 2. decembra: Bibiana, devica mučenica; Pavlina, mučenica. Ščip ob 2.31. Herschel napoveduje mrzlo in suho vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla gospe Frančiška Dobnikar, soproga ož. narednika v p. Pogreb bo danes ob pol 5 popoldne. Naj v miru počiva. Žalujočim naše sožalje!

† Ravnatelj Alojzij Ciuha. V Ljubljani je včeraj jutraj nenadoma umrl g. Alojzij Ciuha, ravnatelj Mestne elektrarne v pokoji. Bil je dober in blag človek. Pogreb bo v soboto ob pol 3 popoldne. Blag mu spomin! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Pomanjkanje teka ima največkrat svoj vzrok v slabi prebavi. Krivo temu je pa tudi obolenje ali opešanje želodca. Zle posledice obolenja prebavnih organov se kažejo v glavobolu, nervoznosti, pomanjkanju energije, veselja do dela in do življenja, pa tudi v oslabelosti celotnega organizma. Vsi ti bolezenski pojavi kmalu zginejo, če prične redno vsak dan piti Rogaske Slatine. Rogaske Slatine pospešujejo tek, urejujejo prebavo, pomlajujejo in utrjujejo zrahljano zdravje.

Osebnosti

== Promocija. Včeraj, 30. novembra je bil na zagrebškem vseučilišču promoviran za doktorja prava g. Vitko Modić, orožniški kapetan I. razr. na službovanju v Zagrebu. — Castritiam!

== Nov zdravnik. Na graški univerzi je bil promoviran Tone Glušič iz Maribora, za doktorja vsega zdravilstva.

== Upokojeni so: peh. polkovnik Karel Dolenc; topniški polkovnik Rudolf Vaner; konjeniški podpolkovnik Franjo Ridl; orožniški podpolkovnik Emanuel Mašek; orožniški kap. II. razr. Franc Tič; nižji voj. kapelnik I. razr. Hinek Blaha; nižji vojni uradniki I. razr. ekonomske stroke Joško Škerl, Stefan Molan in Ivan Bukovnik ter intendanski podpolkovnik Vilko Fux.

== Odlikovani so: z redom Jugoslovanske krone 5. razr. nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Ivan Bukovnik; z redom Jugoslovanske krone 4. razr. zrakoplovni poročnik Branimir Petrič; z redom sv. Save 5. razr. nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Stefan Molan in z redom Belega orla 3. razr. orož. podpolkovnik Emanuel Mašek.

== Imenovana sta: za veterinarskega pomočnika diplomirani veterinar in voj. drž. gojenec Anton Rak in za poveljnika monitorja »Savac kan. korveta Anton Debevec.

Pozor na položnice v današnji številki!

— Za izseljensko nedeljo. Misli za govore in predavanja smo priložili »Izseljensku vestniku«, ki smo ga poslali vsem župnim in duhovniškim uradom. Rafaelova družba.

— Eksploatacija Dola. Iz Kamnika nam pišejo: Poročali smo že, da je turistična pot iz Kopsiše na Dol na več mestih težko prehodna, ker je korporacija zgradila po Dolskem grabnu leseno rižo za splavljanje hlodov v dolino. Kamniška korporacija bo v prihodnjih letih posekala na Dolu okrog 60.000 kub. metrov lesa in ga spravila v dolino. Pri prvem letošnjem spravljaju bodo spustili po riži 9000 hlodov. V petek so napravili prvi poskus, in je zadovoljivo uspel. Lesena riža je solidno zgrajena in je v težavnem in strmem terenu zelo dobro izpeljana. Dolga je 2 in pol kilometra in ima več presledkov, da se zmanjša brzina lesa pri spuščanju po riži. Pri delu je zaposlenih 30 ljudi. Opozarjamo izletnike na Dol, da se v času obratovanja riže raje izognejo te poti, ker se zaradi premajhne previdnosti pri spuščanju lesa po riži pogosto pripetijo težke nesreče.

— Iz Kopanja poročajo. V nedeljo, 26. t. m. jutraj ob pol 3 smo čutili tukaj znamenit močan potresni sunek, spremljan z močnim bobnenjem.

Cenjenim naročnikom

vljudno naznanjamo, da imamo v nedeljo, 3. t. m. odprto

Fran Lukič, Ljubljana

— Tovarišem podeželskim, pa tudi drugim odvnetikom! Zahtevajte brzojavno takojšnje sklicanje izrednega občnega zbora komore z dnevnim redom: razpravljanje o našem položaju in o določilih Uredbe o zaščiti kmetov z dne 22. novembra 1933 Službene novice z dne 23. novembra 1933 br. 269—LXXIX, zlasti o čle. 9 odstavka 2 in 3 te uredbe. Občnega zbora se udeležite vsi osebno ali pa pooblastite zanesljivo kakega tovariša. Gre za naš obstanek v pravem smislu besede. Dr. Leskovec Janko, odvnetnik v Rogatcu.

K O N C E R T

danes popoldne v slaščičarni in kavarni PETRIČEK — ALEKSANDROVA CESTA

— Opozorilo javnosti in gg. trgovcem. Z rešenjem notranjega ministrstva j. br. 7779, od 24. IV. 1923 je zaščiten krog Zveze skavtov kraljevine Jugoslavije. Radi tega je nošnja kroja ali njegovih delov zabranjena vsem osebam, ki v zvezi skavtov niso včlanjene. Prepovedano je tudi krog in njegove dele prodajati nečlanom. Ker bo organizacija na izvajanje teh določil v bodoče strogo pazila, opozarjamo javnost in gg. trgovce na zgorajno odredbo. Uprava Dravske župe skavtov in planink.

— Pri odelbeletosti vzbujaj redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telika vitko.

DESINFEKCIJSKA SREDSTVA ZA VSE SVRHE!

CHEMOTECNA, LJUBLJANA, MESTNITRIG 10

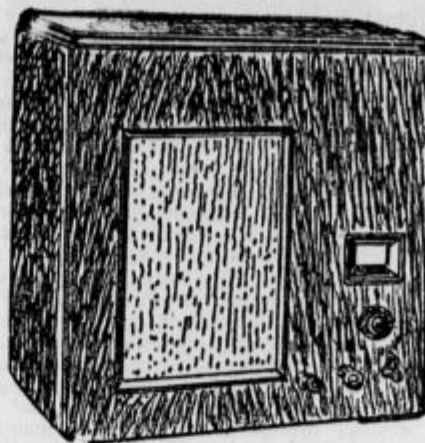
— Grozen zločin sina nad materjo. V Mali Črešnjevici pri Belovarju je bil te dni izvršen grozen zločin. Bogato kmetico Julio Szabo so našli v njeni sobi mrtvo na tleh. Iz ust ji je dišalo po očetni kislini in so ljudje res sprva mislili, da gre tu za samoumori. Steklenica, v kateri je bila prej kislina, je bila v resnici prazna. Toda pri obdukciji so zdravniki ugotovili, da je bila pokojnica zadavljena. Sum zločina je padel na 27-letnega sina Josipa, ki je najprej tajil, potem pa priznal, da je mater zadavil in sicer zaradi tega, ker je bila vsak dan pijana ter je zanemarjala gospodarstvo. Po zločinu ji je nalil v usta očetne kisline, da bi oblasti zavedel v zmoti. Na truplu in na obrazu pokojnice pa so našli zdravniki velike praske, iz katerih so oblasti sklepale na ogroženo borbo, ki se je vršila med materjo in sinom.

— Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množice naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelji klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljšo uspehe za čiščenje črev celo pri polstransko ohromelih bolnikih.

— Strela udarila v jadrnico. V Hrvatskem Primorju je divjala te dni huda nevihta, med katero je treslo v jadrnico »Danico«, ki je plula iz Pašmana v luko Tesno. Strela je udarila v jabor ter se po njem spustila na vao ladjo in povzročila veliko škodo. Strela je odbila vse ogrožene na ključno jadrnico. Srečno naključje je hotelo, da se je v kraja, kamor je udarila strela, trenutek poprej umaknil sin lastnika ladje ter tako ušel smrti.

— Tat in učitelj orientalskih jezikov. Varaždinski policiji se je posrečilo izslediti nevarnega sleparja oziroma tatu in sicer nekega Salamona Steina, ki se je izdajal za romunskega vojaškega begunca ter učitelja orientalskih

NI DRAG

ORION REFLEX SUPER (3 + 1 CEVNI)

ker porabi malo toka. NAJNOVEJŠE TUNGSRAM BARIJEVI CEVI: visokofrekvenčna pentoda, Di-tetroda in indirektno segrevana krajna pentoda v zvezi z ORION REFLEX principom omogočajo močan, selektiven in točen sprejem vseh evropskih postaj. Avtomatsko izenačenje fadanga! Prepričajte se o odlični kakovosti tega malega, toda izbornega sprejema.ca

ORION RADIO 7131

Dobi se za gotovino in na obroke skoro pri vseh radio trgovcih

Velik plen vlomilcev Vlom v Bistričici in Kamniku - V Nov. Sadu so vlomilci naredili za 400.000 Din škode

Stranje, 29. nov.

To nedeljo je bilo med jutranjo av. mašo vlomljeno v hišo občinskega blagajnika na Kregarjevem v občini Bistričica. Tat je izvršil vlom na zelo drzen način. K oknu je pristavil lestvo in ga z nekim železnim predmetom odprl ter vdrl v sobo. Ker je bila od zgodnji uri še tema, ga ni nihče opazil. V sobi se je lotil omar, da bi prišel do denarja. K sreči pa kljub temeljitemu iskanju ni našel pravega skrivališča. Vzel je samo kasele, v kateri je bilo okrog 500 Din občinskega denarja, poleg tega pa je odnesel še nekaj srebrnih avstrijskih krom. V skrinji, iz katere je izginila omenjena kasele, je bilo še nekaj zlatnine in drugih dragocenosti, katerih pa tat v naglici ni našel. V začetku so tudi mislili, da je tat ukradel nekaj važnih listin in občinskih spisov in so temu pripisovali poseben pomen. Izkazalo pa se je, da so vsi dokumenti in spisi ostali nedotaknjeni. Drzen vlom je zelo razburil tukajšnje prebivalstvo, ker sta bila še prejšnjo nedeljo v istem jutranjem času izvršena dva vloma v Bistričici.

Kamnik, 30. nov.

Ko je danes jutraj stopil lastnik znanega avtobusnega podjetja »Peregine«, ki vzdržuje promet po Tuhijski dolini in med Ljubljano in Kamnikom, v svojo pisarno, je v veliko začudenje opazil, da so predali pisalne mize odprti in da iz njih izginil ves denar. Obvestil je takoj orožniško postajo, ki je izvršila temeljito preiskavo, da odkrije vlomilca.

»Pereginec« pisarna je nameščena v pritličju na glavnem trgu, nasproti davkarje in ima okno na trg. Vlomilec se je gotovo vestno pripravil na svoj posel in si izbral primeren čas v zgodnjih jutranjih urah. Z ostro sekuro je odprl dobro zaprto dvojno okno in splezal v sobo. Z zaklenjeno pisarno mizo je imel brez dvoma dovolj posla, kar dokazujejo tudi sledovi okrog ključavnice. Ker so bili trdno zaklenjeni tudi vsi ostali predali, je tudi te odprl s sekuro. V predalih ni bilo nobenega papirnatega denarja, pač pa večje število zavitkov kovanega srebrnega in nikljastega denarja, ki je predstavljalo čedno vsotico 1300 Din. Vlomilec si je obtežil žepa s težkimi zavitki in pretaknil še vse kuverte in papirje v nadi, da bo iztaknil tudi kaj bankovcev. Po brezuspešnem trudu je zopet odšel po isti poti iz pisarne, sekuro pa je vzel seboj.

Orožniki so po kratki preiskavi našli sekuro v neki drvarnici. Preiskava je dognala, da je bila sekira šele pred par dnevi nabrušena, zdaj pa je imela do 4 mm zakrivljeno ostrino, na kateri so našli med skrhanimi zobmi neznaten košček lesa, ki pa je bil še vedno dovolj velik, da se je točno vjemal z vsemi sledovi na oknu in na pisalni mizi.

Maribor, 30. novembra.

Po Slovenskih goricah so se zadnje dni zopet pojavili vlomilci, kateri so si izbrali za svoj delokrog okoliščino Sv. Antona v Slovenskih goricah. V noči od sobote na nedeljo so nameravali posetiti trgovca g. Markoviča. Okrog polnoči je prišla večja družba pred njegovo trgovino. Trgovca je k sreči v tem času še bedel ter slišal, kako so se pogovarjali o vlomilskih naklepih. Kmalu za tem je slišal močan pok. Vlomilci so se spravili na delo. Zlomili so zapah pri izloženem oknu in potrlji šipe. Toda v tem trenutku je oddal Markovič iz sobe poštnega urada na vlomilce strel, na katerega so odgovorili s streli. Ker so uvideli, da jim sreča ni mila, so takoj izginili v temno.

ALGOCRATINE

deluje hitro pri vseh vrstah boleznih: migreni, ne-uralgiji, živčnih boleznih in menstrualnih težavah.

Dobi se v vseh lekarnah.

Proizvajala E. LANCOSM, PARIS.
Ogl. reg. pod br. 19376 od 30. X. 1933.

jezikov. Varaždinski židje so Salamona prijazno sprejeli in mu nudili nekaj časa gostoljublja, ki ga je pa Stein spretno izrabil. Dragotinu Appelu, pri katerem je stanoval, je namreč pokradel mnogo zlatnine in drugih dragocenosti v vrednosti nad 7000 Din. Pokradeno zlatnino je prodal nekemu zlatarju v Čakovcu in drugim ljudem, potem pa je hotel pobegniti v Grčijo, toda na meji so ga ujeli in odposlali v Varaždin, kjer pride pred sodišče. Stein govori šest jezikov in sicer nemški, romunski, madjarski, francoski, hebrejski in grški jezik. Oblasti preiskujejo, če ni zakrivil še kaj drugega, ker mislijo, da jim je padel v roke mednarodni pustolovec.

— S puško ubil brata po nesreči. V vasi Virju pri Koprivnici se je te dni zgodila grozna nesreča v družini delavca Gazivode. Doma sta se igrala dva sina, ki sta ostala sama. V postelji sta našla skrito puško, ki je oče ni pri-

noč. Odnesli niso ničesar, škodo so napravili le na izloženem oknu. To je že ponoven poskus oropati Markovičev trgovino. — Ker se vlomilski tolpi ni posrečilo uspeti pri Markoviču so poskušali srečo pri načelniku posojilnice g. Jakobu Rojsu. Vlomili v novo urejeno hišo, kjer so odnesli razno posteljnino, več komadov porcelanaste posode. V kleti pa so se spravili nad vino ter odnesli tudi nekaj steklenic. Orožništvo je na delu, da zasledi dolgo-prstneže in je upati, da dobijo zaslužno plačilo.

*

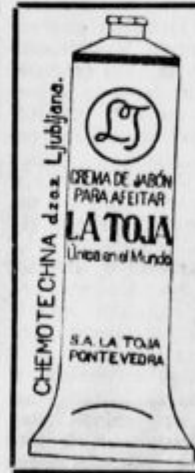
V Novem Sadu je bil izvršen v noči od nedelje na ponedeljek skrajno predrzen vlom, pri katerem so vlomilci odnesli ogromen plen. Vdova Draga Manojlovič, lastnica hiše v Teodorovičevi ulici, je pred dnevi odšla na obisk k svojim sorodnikom v Subotico. V njenem stanovanju je ostal samo podnajemnik, neki profesor, ki je imel navado, da se je pozno zvečer vračal domov.

V ponedeljek zvečer je profesor prišel domov ter je hotel v svoji sobi prižgati luč. Toda žarnica ni hotela zagoreti, prav tako tudi ne v predsobi. Prižgal je vžgalico, pri čemer je takoj videl, da so vlomljena vrata v spalnico Manojlovičeve in prav tako tudi vrata v predsobo. V spalnici je bilo vse narobe. Profesor je takoj poklical policijo.

Pri preiskavi je policija ugotovila, da so vlomilci preplezali nizko ograjo do vrže in od tam vlomili v stanovanje. Stanovanje so vse prebrskali in našli končno listnico z 200.000 Din gotovine ter vložno knjižico »Srbske banke«, ki se je prav tako glasila na 200.000 Din.

Vlomilci so prerezali telefonsko napeljavo ter zastrli z žaluzijami vsa okna ter so mogli neovirano in v miru prebrskati vse stanovanje. V žilvski shrambi so se dobro najedli ter popili več steklenic piva. Policija je zaslila vse prebivalce hiše ter telefonično govorila z lastnico stanovanja v Subotici. Ta je sporočila, da je pred dnevi neki mizarški pomočnik delal v hiši ter se je potem še oglasil pri njej.

Policija je tega moža, nekega Ivana Fabiana, aretirala v njegovem stanovanju. V žepu so našli pri njem 43.200 Din. Fabian je pri zaslišanju odločno tajil vsako krivdo, o denarju pa trdi, da ga je dobil v shrambo od brata, ki je na poslovnem potovanju. Fabian je moral ostati v zaporu. Policija nadaljuje s poizvedbami, da pojasni ta veliki vlom.

Zakaj je razirna krema „LA TOJA“ edinstvena na svetu?

Zato, ker je narajena iz najzlahtnejših surovin po najnovejših izkustvih znanosti, ob dodatku učinkovitih snovi iz termalnih vrec evropskega La Toja v Španiji.

Cena tubi Din 20.—.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

„CHEMOTECNA“ d. z o. z.

Ljubljana, Mestni trg št. 10

Zaloga za Maribor:

„SALUS“ d. d. pod. Verstevoškova ul. 4

javil oblakom. Starejši 11-letni brat je vzel v roke puško ter jo naperil v šali proti 7-letnemu bratu. Puška pa se je nenkrat sprožila in šibre so razbile dečku glavo. Oblasti so uvedle preiskavo o dogodku.

— Izjava. Podpisani sporočam javnosti in članom »Vzajemne pomoči«, reg. pom. organizacije v Ljubljani, da sem odločil mesto I. podpredsednika ter tudi odbornika te blagajne. Prosim, da se pt. člani ne obračajo več na mene radi informacij. Ljubljana, 29. novembra 1933. — Deisinger Srečko.

— Za učence srednjih in meščanskih šol je najprimernejše Miklavževo darilo knjiga: Domache in tuje živali v podobah I. del Sesavci. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, cena vezani 30 Din. Obsega 29 tabel z nad 150 barvanimi slikami živali mrzlega severa in gorkega juga. Dosedaj niso imeli učenci pri studiju živalskega nobenega pravega pripomočka, ker niso videli živali, o kateri so se učili, upodobljene pred seboj. Na podlagi opisa iz knjige in slike si bo znal sedaj razločiti posebnosti te ali one živali. — Za tolska vodstva, katera si radi nezadostnih denarnih sredstev ne morejo omisliti dragih učnih slik za prirodoslovje pa imamo »Veliki zoološki atlant«, ki ima 27 tabel z nad 230 barvanimi slikami (velikost atlanta 34x41 cm). Cena je vezanemu 260 Din, šolska izdaja — tabele nalepljene na karton — 300 Din. Tudi za privatnike lepo Miklavževo darilo.

Gospodarstvo

Bolniško zavarovanje nameščenec

V naši državi so poleg okrožnih uradov za zavarovanje delavstva nosilci zavarovanja nameščenec zasebne društvene blaginje: v Srbiji bolniška blagajna Trgovske mladine, v Zagrebu Merkur in v Ljubljani boln. blagajna Trgovskega bolniškega in podpornega društva. Ze dalj časa se je govorilo, da bi se zavarovanje pri teh institucijah ukinilo v korist okrožnih uradov, toda z ozirom na poseben socialni položaj nameščenecv se je izkazalo, da je najbolje če ostanejo te blagajne. Koristno pa bi bilo, da se teritorialno omeji delovanje posameznih društev, pri čemer imamo v mislih dejstvo, da naj bi v naši banovini bilo poleg Okrožnega urada pripušeno edino Trg. boln. in podporno društvo.

Danes gre tendenca za decentralizacijo socialnega zavarovanja in tako delavski kot delodajalski krogi so se pri nas izrekli za čim boljše samoupravo krajevnih organov Osrednjega urada za zavarovanje delavcev torej Okrožnega urada kot Trg. boln. in podpor. društva. Zato se nam zdi nerazumljiv nedavni predlog naj se osnuje za nameščenec nova bolniška blagajna, ki bo enotno vodena, pa

Zakon o dednih kmetijah v Nemčiji

Koncem septembra t. l. je Hitlerjeva vlada izdala za Nemčijo nov zakon o dednih kmetijah, s katerim hoče s svojim kmetičkim stanom očistiti in poizkušati nemški narod, obenem pa ohraniti stari nemški dedni običaj. Značilnost tega zakona glede čiščenja nemškega naroda je, da so od pravice do dednih kmetij izključene vse židovske in drugorodne družine ter vse tiste nemške družine, ki jim je bila od 1800. leta naprej primešana tujozna kri. — Zakon o dednih kmetijah točno razločuje pojmi »kmeta« od pojma »kmetovalca«. Samo lastnik dedne kmetije nima pravico imenovati se kmet. Večji posestniki ali najemniki so kmetovalci, ki ne spadajo pod ta zakon. — Dedne kmetije so tiste, ki so tako obsežne, da lahko brez tuje pomoči prehranjujejo in oblaščijo kmetičko družino, vendar ne smejo obsegati več nego 125 ha zemlje. Da se more kmetija proglasiti za dedno, ji mora biti lastnik oseba, sposobna za kmetijo, ki pa tega posestva ne sme dati v najem. Tudi ne sme biti last posestne skupnosti (moža in žene), tudi ne last več oseb in ne jurističnih oseb. Za zakonsko skupno last veljajo posebne prehodne odredbe. Dedna kmetija se ne deli, ampak preide nedeljena v last glavnega dediča; pravice ostalih dedičev se nanašajo le na drugo kmetovo premoženje; nadalje uživajo primerno strokovno izobrazbo in odpravnino; v najslabšem slučaju jim pa pritiče pribežališče na domu. — Dedna kmetija se začnele ne more odtujiti in ne obremeniti. — Ob smrti kmeta tvori njegova dedna kmetija z ozirom na zakonito nasledstvo in dedovanje poseben del dedščine, ki se ne ravna po določilih civilnega državljankega zakonika. Zato je vrstni red dedičev drugačen kakor v sedanjih zakonih. — To so samo nekatere določbe tega zanimivega zakona, ki hoče kmeta dvigniti nad druge stanoje in mu zagotoviti njegov obstoj, ne da bi se mu bilo treba bati za svojo kmetijo. Kakšne posledice bo to imelo za splošno kmetijstvo in koliko bo to oviralo kmetovo kreditno sposobnost, bo pokazala šele praksa izvajanja tega zakona.

Dobava smučarskih čevljev. Dne 9. dec. bo pri upravi III. oddelka Zavoda za izdelavo vojne obleke v Zagrebu oферtna licitacija glede dobave 7000 parov planinsko-smučarskih čevljev. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

Konferenca bank v Beogradu. V nedeljo bo v Beogradu konferenca zastopnikov bank iz vse države: Zagreba, Ljubljane, Novoga Sada in naravno Beograda. Na seji bodo razpravljali o vprašanjih, ki so v zvezi z zaščito kmeta in sanacijo denarnih zavodov.

Domači posestniki Blerovih posojil se organizirajo. Pretekli teden so se sestali v Zagrebu lastniki Blerovih posojil, ki so sklenili organizirati se, da pripomorejo svojim papirjem do vrednosti, ki bi jo morali imeti brez ozira na katerokoli papirno valuto, ker so vezani — ne na papirni dolar nestalne tečaja — ampak na zlati dolar iz leta 1922. Izvoljen je bil pripravljalni odbor. Informacije daje vseuč. profesor dr. Srečko Zugli v Zagrebu. Kršnjavega ulica 25. Zeleti je, da se tudi drugod osnujejo pripravljalni odbori.

Indeks v oktobru. Zagrebška Delavska zbornica je sestavila indeks cen za oktober. V nadrobni prodaji je indeks popustil od 1266 na 1258 (v zlatu od 115 na 114). Indeks življenjskih stroškov je padel za odraslega delavca od 1188 na 1175 (od 108 na 107 v zlatu), za štiričlansko delavsko družino pa od 1137 na 1123 (od 103 na 102 v zlatu).

Razkisanje vina. Kr. banska uprava dovoljuje na podlagi čl. 10 pravilnika za izvrševanje zakona o vinu, da se smejo letošnji kisli vinski mosti in vina razkisati, in sicer se sme odvzeti največ 2‰/‰ (promile) kisline. Po toč. 2, § 4 zakona o vinu so v to svrhu dovoljene sledeča sredstva: kalcijev karbonat, kalcijev karbonat in kalcijev nevtralni tartarat. Vinogradnikom se priporoča predvsem uporaba kemično čistega kalcijevega karbonata in sicer v največji količini 130 gramov kalcijevega karbonata na 100 l vina ali mosta. Tako umetno razkisan vino se ne sme več označevati z imeni »originalno«, »naravno«, »prirodno«, »naturno«, »pristno« vino. Radi tega se priporoča vinogradnikom, da se za umetno razkisanje vina odločijo samo izjemoma pri res preveč kislih vinih; drugače pa naj poskušajo doseči zmanjšanje kisline samo s primernimi ukrepi umnega kletarjenja.

Borza

Dne 30. novembra 1933.

Denar

Neizpremenjeni so ostali Berlin, Curih in Pariz. Narasli so Amsterdam, London, Newyork, Praga in Trst, popustil je le Bruselj.

Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 9,15, na zagrebški po 9,085, na belgradski pa po 9,10 in 9,05. Grški boni so notirali v Zagrebu 38—39, v Beogradu 39 bl.

Ljubljana. Amsterdam 2302,63—2313,99, Berlin 1364,58—1375,38, Bruselj 795,52—799,46, Curih 1108,35—1113,85, London 188,64—190,24, Newyork 3630,50—3658,76, Pariz 224,10—225,22, Praga 169,9—170,76, Trst 300,85—303,25.

Curih. Pariz 20,2375, London 17,05, Newyork 330, Bruselj 71,725, Milan 27,185, Madrid 42,15, Amsterdam 207,90, Berlin 123,40, Dunaj 72,65 (58), Stockholm 87,80, Oslo 85,50, Kopenhagen 75, Praga 55,33, Varšava 57,95, Atene 2,98, Carigrad 2,50, Burešta 3,05.

Vrednostni papirji

Cvrsta tendenca za dinarske papirje je zopet pognala tečaje kviku. Posebno izrazit je dvig begli obveznic, ki so že prekoračile 40, in vojne škode, ki se z naglimi skoki približuje 300. Promet je bil

imela podružnice v vseh večjih krajih v državi. To je nepotrebna centralizacija, od katere si slovenski nameščenec ne pričakuje nobenih bonitet. Komaj smo si s trdom zgradili institucije Trg. boln. in podpor. društva kot n. pr. sanatorij, pa nam že hočejo lo odvesti in napraviti enotno institucijo za vso državo. Prihodnje leto praznuje društvo 100 letnico svojega obstoja in žalostno bi bilo, če bi moralo po 100 letih postati navadna podružnica kakšne osrednje birokratske ustanove, ki za potrebe naših nameščenecv in njih posebne želje ne bo imela onega razumevanja in podpore kot jo imajo danes naše institucije. Sicer pa vidimo, kako je v drugih blagajnah. Spor v zagrebškem Merkurju, ki ga s stališča prijateljev nameščenkega gibanja obžalujemo, preti tudi drugim in dvomimo če bi enotna blagajna sporna vprašanja popolnoma zaščitila in dovela do složenega dela za blaginjo nameščenstva, ki doživlja danes težke čase, saj nosi nad svoje moči bremena sedanje krize v stalnih zmanjšanjih prejemkov in zmanjševanju ugodnosti, ki jih ima v splošnem.

manjši kot včeraj in je znašal v vojni škodi 1000 kom. Nadalje je bilo pri čvrsti tendenci zaključenih 50 delnic Priv. agr. banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 51—53, agrarji 26—27, vojna škoda 283—288, 8% Bler. pos. 36—38, 7% Bler. pos. 34—35, 7% pos. DHB 47—50. Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 52 den., agrarji 28,50 den., vojna škoda 284—286 (282, 285), 12. 283,50—285 (282, 285), 2—3. 285 bl., 6% begl. obv. 39—41, 8% Bler. pos. 37—39, 7% Bler. pos. 34,50—36, 7% pos. DHB 47—52,50. — Delnice: Narodna banka 3800—4000, Priv. agr. banka 250—260 (256, 260), Nar. šum. 40—50, Guttman 100—135, Sečera Osej 130—160, Impex 50 den., Isis 30 bl., Trboveljska 100—120.

Beograd. Narodna banka 3800—3900, Priv. agr. banka 253—254 (253, 250), 7% invest. pos. 53—54 (53,50), agrarji 29,50—30 (30, 29), vojna škoda 287—289 (288,50, 285), 12. 288—290 (289, 284), 6% begl. obv. 40—40,50 (40,30, 39,50), 7% Bler. pos. zaklj. 35.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Petek, 1. decembra: 9.00 Šolska ura: Proslava nar. praznika (I. drž. r. gimn.) 10.00 Radio-orkester, vmes jugosl. vokalni vložki na ploščah 12.00 K narodnemu prazniku (dr. Tavzes) 12.15 Reprodukcijski koncert (slavnostne koračnice) 12.45 Poročila 13.00 Cas, Reprodukcijska glasba: Slovenec, Srb, Hrvat, za uvek brat i brat (narodne pesmi) 17.25 Reportaža slavnostnega obhoda združ. bojnih organizacij o priliki proslave 15 letnice narod. osvobodjenja 18.00 Proslava Ujedinjenja za inozemstvo (Cercle francaise — g. Lacroix) 18.15 Proslava Ujedinjenja za inozemstvo (Angleški klub — ga. Copelandova) 18.30 Predavanje Na-odne odbrane 19.00 Sokolstvo 19.30 Izleti za nedeljo (dr. Andrejka) 20.00 Rezerv. za prenos 22.00 Cas, poročila 22.20 Reprodukcijska II. in III. dejanja Tijardovičeve opere »Mala Floramy«.

Sobota, 2. decembra: 12.15 Reprodukcijski koncert (za vsakega nekaj). — 12.45 Poročila. — 13.00 Cas, reprodukcijski koncert (operetni venčki). — 18.00 Reprodukcijska moderna plesna glasba. Stanje cest. — 18.30 Zabavno predavanje (Mirko Kragelj). — 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber). — 19.30 Zunanji politični pregled (dr. Jug). — 20.00 Radio orkester. Vmes poje sevdalinke s spremljevanjem kitare gđ. Mare. — 21.00 Fantje na vasi. — 21.30 Cas, poročila. — 21.50 Radio orkester in radio jazz.

Drugi programi

Petek, 1. decembra.

Beograd: 16.30 Koncert pihalnega orkestra 19.30 Zidanje Ravanice, igra s petjem 21.00 Koncert pihalnega orkestra kraljeve garde — Zagreb: 17.00 Tamburaški orkester 19.30 Belgrad — Barcelona: 21.30 Romance iz oper 22.00 Violinski koncert — Dunaj: 11.30 Koncert orkestra 17.25 Vokalni koncert 19.00 Radio orkester 20.55 Orkestralni koncert z violino solo — Budimpešta: 13.30 Koncert vojaškega orkestra 19.30 Prenos iz opere, nato ciganska kapela — Leipzig: 13.30 Sloviti nemški operni pevci (na ploščah) 16.00 Radio orkester 20.00 Čarobni strelec, komična opera, Lortzing — London: 20.30 Koncert tria 20.55 I. dej. iz Traviate od Verdija 22.00 Godalni kvartet — Luxemburg: 20.00 Simfonična glasba na ploščah 22.00 Vokalni koncert — Milen: 17.10 Komorna glasba 20.30 Opereta — Poste Parisien: 13.05 Ciganski orkester 20.30 Frankova sonata za violino in klavir 21.30 Fortunio, kom. opera, Messagero — Praga: 19.40 Koncert solistov (bariton, saksofon) 21.10 Radio orkester

Sobota, 2. decembra:

Beograd: 17.00 Vokalni koncert. 19.30 Violinski koncert. 20.10 Pester večer: raznovrstni instrumenti in orkester. — Zagreb: 20.15 Radio orkester. — Dunaj: 12.00 Orkestralni koncert. 15.40 Mandolinski koncert. 18.45 Narodne pesmi (zbor, solisti in orkester). 20.00 Dobrodelni koncert dunajskih umetnikov. — Budimpešta: 17.30 Madjarske narodne pesmi s spremljavo orkestra. 19.00 Salonska kapela. 20.00 Svočena otvoritev nove oddajne postaje. — Hilversum: 20.55 Orkestralni koncert. 21.50 Vokalni koncert s spremljavo lutnje. 00.10 Orgelski koncert. — London: 20.15 Koncert za dva klavirja. 21.15 Radio orkester. — Praga: 16.00 Radio orkester. 18.30 Klavirski koncert. 20.15 Koncert za dva klavirja. 20.40 Pester večer. — Rim: 20.45 Koncert vojaške godbe. — Varšava: 16.00 Vokalni koncert. 18.20 Koncert solistov (bariton, violina). 20.00 Laha glasba. 21.20 Chopinova dela.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Petek, 1. decembra: Ob 15: ROBINZON NE SME UMRETI. Premijera. Izven. Znižane cene. Sobota, 2. decembra: TURKE KUMARE. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 3. decembra: Ob 15: SVETA IVANA. Izven. Znižane cene. — Ob 20: ROBINZON NE SME UMRETI. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 4. decembra: Zaprio.

Opera

Začetek ob 20.

Petek, 1. decembra: Ob 20: MALA FLORAMY. Gostuje g. Dubajič. Izven. Znižane cene. Sobota, 2. decembra: STOJI, STOJI LJUBLJANCA. Premijera. Izven.

Nedelja, 3. decembra: Ob 15: HAVAJSKA ROZA. Izven. Znižane cene. — Ob 20: PIKOVA DAMA. Gostuje tenor Peter Rajčev. Izven. Ponedeljek, 4. decembra: Zaprio.

Starost brez nadlog.

Kadar se pričnete starati, imate prebeto občutek vrtoglavosti, muči Vas glavobol, težko dihanje, reumatične bolečine. Slaba prebava črevesja povzroča, da se nakopičijo v Vašem organizmu strupene usedline, ki mu ovirajo redno in nemoteno delovanje. Zdravilni PLANINKA-CAJ BAHOVEC Vam povzroči nenadno olajšanje vseh teh nadlog, urejuje prebavo, pospešuje cirkulacijo krvi, ki jo obenem redči in očisti,

daje Vašim žilam elastičnost, preprečuje tako poapneje žil in s tem odstranjuje pre zgodnje starostne znake. Pričnite še danes z rednim uživanjem, to pa samo s pravih PLANINKA-CAJEM BAHOVEC, ki ga dobite v vsaki apteki v plombranih zavalkah po Din 20— in z napisom proizvajalca: LERHANA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Reg. br. 12090 — 20.VII. 1932

Sport

SK Ilirija : SK Rapid

V nedeljo popoldne ob 14.15 odigra gornji par prvenstveno nogometno tekmo na Ilirijinem igrišču ob Celovski cesti. Slučaj je nanesel, da je ta poslednja prvenstvena nogometna prireditel sezono najresnejša in najzanimivejša. Rapid je iz znanih ozinov v tem prvenstvu precej pauziral, kar pa je odigral, je sigurno odločil v svojo korist. Moštvo je sestavljeno iz samih krepkih dečkov, ki razpolagajo s solidnim tehničnim in taktičnim znanjem. Žoga gre z noge na nogo, igra se hitro, premišljeno in vseskozi borbeno. Enajstotica se zaveda, da ji je možno edino na ta način doseči najvišji naslov in utedne presenetiti tudi najjačjega nasprotnika.

Ilirija stoji torej pred težko nalogo, ki jo pa lahko zadovoljivo reši, ako zaigra tako kot zna in more. Belozeleni bodo morali močno pritisniti, porabiti vse svoje znanje in rutino, če hočejo doseči uspeh, ki jim je izredno potreben. Ljubljanski fanje so zaigrali v zadnjih tekmah tako kot je treba, dasi so bile zadnje linije zasedene po dokaj neznatnih imenih. Zadeva se je izobiskala tudi v tem pogledu in moštvo bo nastopilo v nedeljo — lahko rečemo — kompletno. Stvar je na najboljši poti, obe strani nudijo torej popolno garancijo za lepo, nadvse zanimivo in borbeno nogometno igro.

Tekmovanje za zimski pokal

Turnir za zimski pokal, ki ga je organiziral ZSK Hermes v prid brezposelnih igralcev, se v nedeljo nadaljuje z naslednjimi tekmami:

v Kranju: Korotan : Svoboda (Vič) ob 14; v Domžalah: Disk : Hermes (Ljubljana) ob 14; v Ljubljani: Primorje : Jadran na igrišču Primorja ob 10 popoldne.

Ceni, občinstvo se vabi, da navedene prireditve poseti v velikem številu, saj je ves dobiček namenjen našim brezposelnim nogometašem.

Službene objave LNP

(S seje p. o. dne 29. novembra 1933.)

Navzoči so: Stanko, rav. šetina, Novak, Zupanc, Vrhovnik, Kosirnik; odsotni (upravičeno): gđ. Anko, Oman, Skuhala; neupravičeno: g. Starec. V nedeljo 3. decembra 1933 se določijo prvenstvene tekme v Ljubljani, igrišče Ilirije, ob 14.15. Ilirija : Rapid. Službojuči odbornik g. Zupanc, nadzor nad blagajno g. Jugovec. Ilirija mora postaviti deset rediteljev. — V Celju igrišče Celja ob 14. Olimp : Jugoslavija. Službojuči odbornik g. Pajgasch. — V Ptuj igrišče Ptuj ob 14: Ptuj : Drava. Službojuči odbornik g. Samuda. — Odbori se reprezentančna tekma Trbovlje : Primorje 3. decembra v Trbovljah. Nadalje pokalne tekme: Korotan : Svoboda Vič v Kranju; Disk : Hermes v Domžalah; Primorje : Jadran v Ljubljani. — Verificirajo se s pravom takojšnjega nastopa za Olimp, Celje: Henčič Josip, Lešek Simon, Stančič Franc, Bianchi Anton, Tkalič Rudolf, Leskovšek Viljem. S pravom nastopa dne 9. decembra 1933 za Mars, Ljubljana: Drobež Milan, Klemenčič Maks; za Slovan, Ljubljana: Zevnik Josip; za Hermes, Ljubljana: Loboda Franc; za Čakovečki SK Čakovec: Koren Franjo. — S pravom nastopa dne 9. decembra 1933 za mednarodne, dne 29. febr. 1934 za prijateljske in dne 29. maja 1934 za prvenstvene tekme se verificirajo za Mars, Ljubljana: Drobež Vladimir; za Čakovečki SK Čakovec: Adonič Gjurjo. — Kazenski odbor se preda igralcem Bavčević Nikola (Čakovečki SK Čakovec) na podlagi sodniškega poročila od prijateljske tekme Čakovečki SK : Varaždinski SK dne 19. novembra v Varaždinu. Nadalje se odstopi k. o. dopis Z. N. P. Zagreb, br. 1219-33 od 24. novembra 1933. — Tajnik II.

Božični izlet slovenskih smučarjev v srbske planine

JZSZ organizira skupno s Putnikom v Beogradu prvi skupni izlet slovenskih smučarjev v planine Srbije med božičnimi prazniki. Naši smučarji posejajo razne planine, ki so res mikavne, toda naših bosanskih in srbskih planin s svojevrsnim terenom, ki morejo nuditi smučarjem polno užitka, pa ne poznajo.

Prvi izlet je določen na planino Zlatibor, z nadmorsko višino 1200 m, ki leži ob progi Beograd — Užice — Sarajevo. Tereni so do 15 krat večji kot naša Velika planina ter nudijo smuko do 9 km daleč. Na planini je hotel s 60 posteljami. Promet do Zlatibora oskrbuje dva avtobusa.

Izlet traja od 23. decembra do 2. januarja. V Zlatiboru bo na Sv. večer Božičnica. Od 25. do 30. decembra bodo izleti, ture in event. smuč. tečaj. Nato se preko Beograda, kjer bo Silvestrovanje in ogled mesta, vrnejo izletniki v Ljubljano. — Za izlet z vožnjo v III. razr., hrano in stanovanjem v Zlatiboru in Beogradu se plača 850 Din. — Prijavit se je Jugosl. zimskosportni zvezi v Ljubljani, ali podzvezi v Mariboru, ali pri Putniku do 12. decembra, kjer se dobe nadaljnje informacije.

★

Vremensko poročilo JZSZ in SPD, stanje 30. novembra 1933. Rateče-Planica: temp. —4°, barometer pada, drobno mede, 15 cm snega na 60 cm stare podlage, sneg srež. — Vrčič: 1 m snega, sneg srež. — Bled-Jezero: temp. —2°, oblačno, mede, vreme mirno, 40 cm snega. — Bistrica-Boh. jezero: temp. —2°, sneži, 75 cm snega. — Kamnik: +2°, megleno, 1 cm snega. — Tržič: +1°, sneži, 20 cm snega. — Stanje 29. novembra 1933: Mrzli studenec: snega 120 cm, sneg suh, sneži dalje. — Zelenica: na stari podlagi 50 cm suhega pršča, vreme jasno, smuka idealna. — Velika Planina: —6°, 40 cm suhega snega na stari podlagi, obeta se prav dobra smuka, po malem sneži. — Kravace: —6°, 50 cm suhega snega, zapadel na staro podlago, smuka prav dobra. — Rakitna: 30 cm snega, sneg malo južen, po malem sneži. — Mojštrana: snega 40 cm, pršči, smuka prav ugodna, v dolini megleno, v višini jasno, izgledi za državni praznik izvrstni, smuka iz Rošce prav ugodna.

Tribuna se je podrla. V Montevideo se je o priliki naše nogometne tekme podrla tribuna, ki je pokopala pod seboj lepo število gledalcev. Težko ranjenih pa percepišne število gledalcev.

Celje

● Vokalno instrumentalni koncert bo dre- vi ob 8 v proslavo praznika Zedinjenja v veliki dvorani Celjskega doma. Sodeluje orkester Glasbene Matice v Celju pomnožen s člani železničarske godbe.

● Turistovski predavanje. Savinjska podružnica TK Skale v Celju, priredi jutri v soboto ob 8 zvečer v risalnici meštanske šole zanimivo praktično predavanje. Predaval bo g. Režek Boris iz Ljubljane o Tehniki mazanja in impregniranja snuči.

● Požar v Levcu. V sredo je izbruhnil med 6 in 7 zvečer pri posestniku Janezu Kudru p. d. Stefka, v Levcu. Ogenj je nastal v dimniku, ki je vžidan v požarni zid, ki meji hišo in gospodarsko poslopje. Vžgal se je tram in se je požar hitro razširil na obe poslopji. Na mestu požara so bili kmalu domači gasilci, nato so pa prišli tudi gasilci iz Celja, ki so bili o požaru obveščeni telefonično ter gasilci iz Arje vasi. Združenim gasilcem se je posrečilo požar omejiti, sicer bi lahko nastala velika katastrofa. Pogorel je del hiše in gospodarskega poslopja. V gospodarskem poslopiju je zgorelo precej krme, druge pridelke so pa pomagali rešiti sosedje. Pri gašenju se je pripetila tudi nesreča. Gasilec Sirši iz Arje vasi je priletel med gašenjem čez železa na čelo in mu ga prebil. Prisotni celjski gasilci so mu nudili prvo pomoč, ga na lico mesta obvezali in pustili v domači oskrbi.

● Številne žrtve nesreč. 14-letni gostilničarjev sin Josip Speglič iz Galicije je na povratku iz šole padel na cesti in si zlomil desno roko. — 2letni sinček tesarja v Trnovljah Ramšak Herman je v torek padel v sobi s klopi in si zlomil levo nogo. — Dne 28. nov. je v rudniku v Lijobah predčasno eksplodirala ekrazitna patrona in težko ranila dva rudarja. 53-letni Josip Krašek je dobil poškodbe na trebuhu, hrbtu in desni roki. 29-letni Ivan Rom pa poškodbe na glavi in trebuhu. — 22-letni delavec Franc Lugiarič s Košniške gore pri Deseniču si je v gozdu zlomil desno nogo. —

● Dve tatvine. Nne 29. novembra je bila med 21 in 25 ukradena iz garderobe v Narodnem domu brivcu Ivanu Vrankarju, popolnoma nova rjava dolga zimska suknja, vredna 2800 Din. V suknji je bilo okrog 140 Din gotovine in par rjavih usnjatih rokavic, vrednih 150 Din. Nekaj dni prej je pa bilo iz veže neke gostilne na krajci Petra cesti ukradeno posestniku in trgovcu Ludviku Gajšku s Spodnje Hudinje 600 Din vredno moško kolo. Črno pleskano, znamke »Opel«, evid. št. 2—14.777—5.

Ptuj

Huda nesreča. Tovorni avto, naložen s kurniki, je vozil iz Maribora proti Ptuj. V vasi Skorba se je avto blizal vozniku posestniku Martinu Kokolu, ki je vozil v smeri proti Ptuj gnoj in stopal vrtje vprežene živine. Ko je avto hotel zdrsiti mimo voznika, je zadel v Kokola s tako silo, da se je isti takoj zgrudil nezavesten in oblašal na cesti. Pri tam je zadobil težke poškodbe na glavi in levih plečih. Sofer avtomobila se za nezgodo ni zmenil in oddiral proti Ptuj. Ugotovili so, da sofer ni dal znaka, tako da Kokol bližajočega se avtomobila ni mogel slišati. Preiskava je dognala, da je avtomobil iz Belovara. Avto ima evidenčno številko 3-1657.

Kurji tatovi na varnem. V Zlatoličju so tatvine perutnine na dnevnem redu. Pokradli so okrog 120 kokoši. Orožnikom se je posrečilo izslediti strastne ljubitelje perutnine. Zagovarjali se bodo pred sodiščem.

Moste pri Ljubljani

Za letošnje Miklavžev prireditve v Salezijanskem mladinskem domu, ki bo prihodnji torek ob 5 in ob 8, je izredno zanimanje. Gostovali bodo gonjeni dijaškega konvikta v Salezijanskem zavodu na Rakovniku z dr. Gržinčičevo opereto »Miklavža čakamo«. Režiral jo bo avtor sam. Vsega sodeluje pri operi nad 50 oseb. Vstopnina bo 8, 6, 5, 4 in 2 Din.

Dobrodnele kine predstave. V kinu »Kodeljevo« se bo predvajal danes ob 3, 5, 7 in 9 avijatični film »Z dušo in telesom«. Čisti dobiček od teh predstav je namenjen za Miklavžev obdaritev ravnih otrok v Mladinskem domu. Zato vabimo k tem predstavam vse prijatelje mladine.

Mesečna pohobnost za žene in mladenke bo prihodnji petek namesto danes.

Dev. Marija v Polju

Skupina Bojevnikov vabi na občni zbor v torek 3. decembra ob pol 4 popoldne v šolsko dvorano (stara šola). Vabljeni člani ter odsluženi kadrovi.

Na Miklavžev večer bodo v Prosvetnem domu uprizorili igro »Brat Anton«. Sv. Miklavž, ki ima letos bogata darila, pride ob 7 zvečer ter bo obdaril vse pridne in dobre, male in velike. Darila se sprejemajo od 4 naprej.

Novo mesto

Miklavžev večer priredi Katoliška akcija v torek v Prosvetnem domu. Pričetek ob 17 z igro v petih slikah »Sv. Nikolaj« in deklamacijo. Nato sledi obdarovanje otrok. — Darove sprejema iz poljudnosti gđca Pitkova v svoji trgovini na Florjanskem trgu.

Mohorjeve knjige se dobe pri g. vikarju.

Kranj

V Ljudskem domu vprizori »Delavsko podporno društvo« v soboto 2. decembra ob 8 zvečer in v nedeljo 3. decembra ob 4 popoldne prijubljeno in znano F. S. Finžgarjevo narodno igro »Našo krio«, katere pestra dejanja se odigravajo na Gorenjskem. — K prireditvi vabimo.

Božična drevesca vozijo te dni v obilnem številu na železniško postajo, kjer jih nakladajo na vagonce. Kmalu bodo krasila salone gospodskih hiš, pa tudi v kako skromno, revno iz

Največje presenečenje za Miklavža so skrajno znižane cene

Din 85°-

Priljubljeni športni čevlji za šolsko mladež z okrašenim jezikom iz rjavega boks, s prvovrstnimi podplati.

Št. 26—27 Din 85°—
„ 28—30 „ 95°—
„ 31—33 „ 115°—
„ 36—39 „ 145°—

priznana najboljše obutve znamke

PEKO

Edinstvena prilika za naše dame!

Din 75°-

Visok fantovski in dekliški čevlji za slabo vreme, rjav ali črni boks.

Št. 25—30 Din 75°—
„ 31—35 „ 95°—
„ 36—39 „ 125°—

Din 95°-

Okusen damski čevlji na zapono ali v salonski obliki, z visoko ali nizko peto, iz rjavega ali črnega boks.

Lakasti Din 125°—, 145°—.

Din 125°-

Topli suknjeni čevlji, visoko z usnjem obšiti, za dom in za cesto, Vas obvarujejo prehlada.

Din 165°-

Za elegantne gospode, iz črnega ali rjavega usnja. Izborni podplati.

Din 38°-

Udobna, topla copata iz velblodje dlake, neobhodno potrebna vsaki gospodini.

Nosite le **PEKO ČEVLJE** z usnjem mi podolati, ki so najboljši in najzdravejši za vsako nogo in jamčijo za udobno in sigurno hojo! I

NAŠE GESLO: Najboljša kakovost za najmanj denarja!

Bogata izbira najokusnejših snežk svetovnoznanih znamk „Tretorn“, „Riga“ itd.

Bogata izbira najokusnejših snežk svetovnoznanih znamk „Tretorn“, „Riga“ itd.

Epidemije

(hripa, influenza)

skrbe prečesto ljudi, zlasti roditelje, ki se tresejo zaradi svojih otrok. Oblasti priporočajo za prepreženje infekcijskih bolezni največjo opreznost in čistočo.

Odvračati

je vedno lažje nego boriti se proti infekciji, ki je že nastopila. Po sedanjih izkušnjah je znano, da prihajajo bakterije skozi dihalne organe v telo. Zaradi tega morate vsako jutro in tudi nekolikokrat čez dan izpirati svoja usta in grlo z mlačno vodo, v katero nakapate nekoliko

DIANA

francoskega žganja.

Njeno dobrotvorno delovanje je poznano že cele decenije, a tudi v Vaše strani boste dosegli uspeh v pobijanju prenašanja infekcije.

Dobiva se povsod.

Naš priznani izvrsten in čisto domači izdelek.

IGRAČE ZA MIKLAVŽA

kupite najceneje pri

ANTON ŠKOF — LJUBLJANA

Preč škofijo 16

Velika izbira jasec in božičnih okrasov. Oglejte si blago in cene in kupiti boste le pri nas.

POZOR SMUK

Največja izbira vseh vrst puloverjev, nogavic, rokavic i. t. d. ter največja izbira vseh vrst smuč i in ves ostali smučarski pribor najcenejše samo v modni in sportni trgovini

M. TOMAZIČ

MARIBOR, ULICA 10. OKTOBRA ŠT. 4

Oašitate nas in ogledate si brezplačno naše blago

Ljubljanska inženirska komora razpisuje za takoj mesto samostojnega

administrativnega uradnika

Zahteva se znanje korespondence, administracije, stenografije in strojepisja. V ponudbi je navesti znanje jezikov in curriculum. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo plače je poslati do 10. decembra t. l. na: Ljubljanska inženirska komora, Beethovnova ulica 2. Znak na zaprti kuverti: ponudba.

Danes zopet otvorjena restavracija in klet

„ZVEZDA“

Za pristna vina, izborna kuhinjo in zmerne cene Vam jamčiva s svojo dolgoletno prakso in se priporočava.

Rajko Zupan,

bivši plačilni natakar

Rudolf Wand

bivši šef kuhinje

Gospodski otroci: »Ljuba mamica, kupi nam kako.«
»Da, otroci! Ga bom pa kupila, če ga tako radi jeste.«
»O saj ne bomo jedli, le Indijance se bomo šli.«

NAZNANILO!

Cenjenim gostom naznanjam, da sem prevzel staroznano gostino

VLAHOVIČ, Aleksandrova c. 38

Priporoča se: **J. M. KOLARIČ**

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

Inženjerjeva žena je dosti mirnejša, utišava triletnega sinčka, ki ga pestuje in ki se dere na ves glas. Začelo razbijati na vrata, udarci postajajo vedno močnejši, nujnejši. S petimi butaji v vkladke. Inženjer se opoteče in se zgrudi v naslonjač, inteligentni obraz s finimi potezami nenadno pobeli ko apno; žena položi dete na stol, plane k možu in mu odpenja vrat.

»Oj, oj, smrt je tu!« kriči Maša. »Zdajci pride kak podlež in ti zabode bajonet v trebuh in adijo! In z inženjerjevim otrokom tulita za stavo. Kamen prileti skozi okno, šipe se drobje. Zunaj vedno močnejše tulijo in rjovejo zveri v človeški podobi. Oče teče v kabinet in pozvoni.

»Pošljite takoj oddelke milice, druhal nam hoče stanovanje opleniti... Vsi zaposleni?? — Toda skrajni čas je... Za Boga, pošljite takoj!!! Mine minuta, druga, tretja...

Oče zopet zvoni: »Hitro, hitro, že podirajo vrata! Za božjo voljo, hitro!!!«

Množica pritiska, vrata se udajajo, koraki zapotajo po dolgem hodniku!

Kaj doživljajo ljudje v zadnji uri? Ne vem. Nič nisem vedela, nič mislila. Stala sem ob zastoru iz zelenega plika, pritiskala na prsa dnevnika in pazljivo ogledovala vzorec plišastega blaga; tako natančno sem ogledala vsako cvetlico, vsak list,

kot bi bila prav v tem trenutku moja edina naloga, da te risbe natančno proučim.

Nenadno se začujejo strelji. Dva, trije in takoj nato salva. Množica, ki je medtem pretekla že ves hodnik in je bila že pred našo prednjo sobo, obstane; za hip se obotavljajo koraki, potem se pa hitro oddaljijo. »Prostovoljna družina« je prišla, oddelek akademikov in gimnazijcev, ki so ga v naglici sestavili. Nekje so dobili strojno puško in začeli streljati v množico. Med krikom in vikom se druhal raztepe in prej nego v eni minuti ni na ulici žive duše...

Gremo vun.

»Hitro bežite od tod!« kriči nekdo izza ogla.

Tečemo, kar moremo in komaj smo zavili okrog vogala, se začne divje streljanje med prostovoljno družino in roparji.

Dolgo se ne moremo odločiti, kam bi šli. Da bi se zatekli k znanemu? To bi bilo nes pametno, saj so ti tudi sami »buržujci! Domislil sem, da bi se rešili k Marusji Bjelajevi; tam gotovo ne bodo plenili.

Nedaleč od naše hiše nam priteče nasproti Jekaterina Pavlovna Kalinnikova v dolgem črnem plašču kot velika ptica. Ko nas zagleda, plane k docentu, ga prime za roko in jo pritisne na srce.

»Hvala Bogu!« vzklikne. »Rešeni ste! Slišala sem namreč, da pri vas plenijo in sem prosila brata, ki je pri prostovoljni družini, naj vam čimprej hiti na pomoč z nekaj tovariši. Torej le ni bilo prekasno, hvala Bogu!«

Ona nas je rešila! Oče se ji zahvali in ji poljubi roko. Pove ji, da se mu je komaj posrečilo spraviti docenta iz kabineta.

»Cel dan sem izgubil zaradi teh tovarišev!« je tarna docent.

»Pojdite z menoj!« reče Jekaterina Pavlovna in oči se ji svetijo liki zvezdi; v obraz je lepa. Prime ga za roko in pokorno gre z njo, mi pa gremo dalje k Marusji.

20. septembra 1917.

Ob mizi prijetno brni samovar, krožnik črnega kruha stoji na mizi in še en krožnik z narezanimi krompirjem. Marusja nam streže in njena mati, ki je prav tako grda kot Marusja, pa tudi prav tako ljubezniva in simpatična. Marusjina mati je bila že dolgo na glasu zaradi »socialističnih« idej. Vse si sama naredi, še celo čevlje si sama sešije. V mesto je prišla nekoč kot izgnanka, kot socialna revolucionarka. Nosí kratko ostrizene lase in očala.

Marusja je bila danes v mestu; uspelo ji je priti skoraj do naše hiše. Pravijo, da je do tal porušena kot tovarnarja Laptjeva zraven nje. Nekaj majhnih prodajalen, med njimi tudi tatarjeva branjarija na vogalu so baje popolnoma izropane, da bi nam napravili bivanje pri njih čim prijetnejše. Povedala mi je, da se kmalu poroči, vzela bo pošnega uradnika, ki je mnogo let starejši od nje.

»Seveda, prestar je za me,« je rekla v zadregi se smehljaje, »toda življenje moraš vzeti s praktične strani. Saj sem revna in grda...«

22. septembra 1917.

Vendar smo zopet doma. Naša hiša je nepoškodovana, toda tovarnarja Laptjeva je popolnoma izropana. Njemu in otrokom se je posrečilo, da so o pravem času pobegnili. On in njegova družina so se ob istem času vrnili kot mi. Ko nas je potem srečal pri vratih, je dejal:

»Ali se spominjate preprog in vseh lepih reči, ki nam jih je naš Serjoška poslal iz Peterburga, to jih je ob pogromu shranil? Vse so nam uropali in še vse drugo povrh! Prav se nam je zgodilo! Uplenite, kar so vam uplenili!«

Po našem dvorišču bega tatarjeva žena kot bi zblaznela in skuša zbrati ostanke svojega imetja. Tu pobere košček papirja, tam prazno škaflo za konzerve in tu, kot bi jo kdo klical. Zakaj so ubogega tatarja uropali, tega ni moči razložiti s stališča boljševikov.

Tudi nekaj cerkva so oplenili, skoraj vse trgovine so uničene, mnogo hiš požganih. Prebivalci so zdaj osnovali prostovoljno družino in stražijo hiše sami, menjaje se. Danes imajo službo oče, docent in inženjer. Toda docent je sodeloval samo s pogojem, da ga pri delu ne bodo motili. Tri delovne dni je izgubil, ubože!

24. septembra 1917.

Moj rojstni dan! Zdaj jih imam osemnajst! Kako malo pa je ta dan podoben lanskemu! Matakdo se zanj zmeni, tudi darov mi niso mogli kupiti, ker je v mestu še vedno zelo nemirno. Samo Marusja mi je prinesla šopek cvetlic iz papirja, ki jih je sama naredila.

Upor Balamumov v Avstraliji

Avstralski črnici prisegli sveto maščevanje **Beli naseljenci v nevarnosti**

V misijonski postaji ob reki Roper ob zalivu Carpentaria v severni Avstraliji so bile večernice pravkar končane, ko je pridiral ves upehan domač Avstralec in voditelju misijonske postaje začel nekaj pripovedovati. Po raztrgani in umazani obleki se je videlo, da je mož prehodil dolgo pot skozi avstralsko grmičje. Misijonarju je povedal, da je odposlanec policije v Darwinu, ki med rodod Balamumu že več let dela zanj. Balamumu je bojevito avstralsko pleme, katero avstralski policiji že od nekdaj dela mnogo preglavic.

»Tako se morate oborožiti in se pripraviti za obrambo!«, je izjavil sel. »Pleme Balamumov je že na poti, da napade vašo postajo. Po bližnji sem naravnost z njihovega bojnega zborovanja prihitel semkaj, da bi preprečil strašno prelivanje krvi. Balamumu so si sveto prisegli, da ne bodo nobenega policista živega izpustili iz svojih gozdnih pokrajin, ko bi jim kaka policijska patrulja hotela priti blizu. Nadeali so si vojno okrasje ter zbrali vse orožje. V nekaj dneh bodo tu. Ko bodo tu vse pokončali, hočejo iti naprej v Groote Eyland, da tudi ondodno misijonišče uničijo!«

Misijonar je razumel, da ne sme izgubljati časa. Kakor je rekel sel, na policijsko pomoč zaenkrat ni mogel računati. Policijska patrulja iz Darwina bi po velikih ovinkih mogla priti šele v enem tednu. Kaj storiti? Tako je sklical vse moške v misijonišču. Še isti večer so od sosednjih naseljencev dobili velike množine boječe žice in močnih kolov za ograjo. Poseben sel je o tem nameraval napad obvestiti naseljene bele kmete v okolici. Vsi naj z vso družino in z vsem imetjem takoj pridejo v misijonišče, da se bodo skupaj branili.

Kakor v mravljišču je mrgolelo okrog malega misijonišča. Hvala Bogu, da je bil hlev dovolj velik, da so mogli kmetje vanj spraviti živino, katero so prignali s seboj. Ob svitu gorečih bakelj so na vse kriplje delali, zasajali močne kole in jih obdajali z močno boječo žico. Od vseh strani so

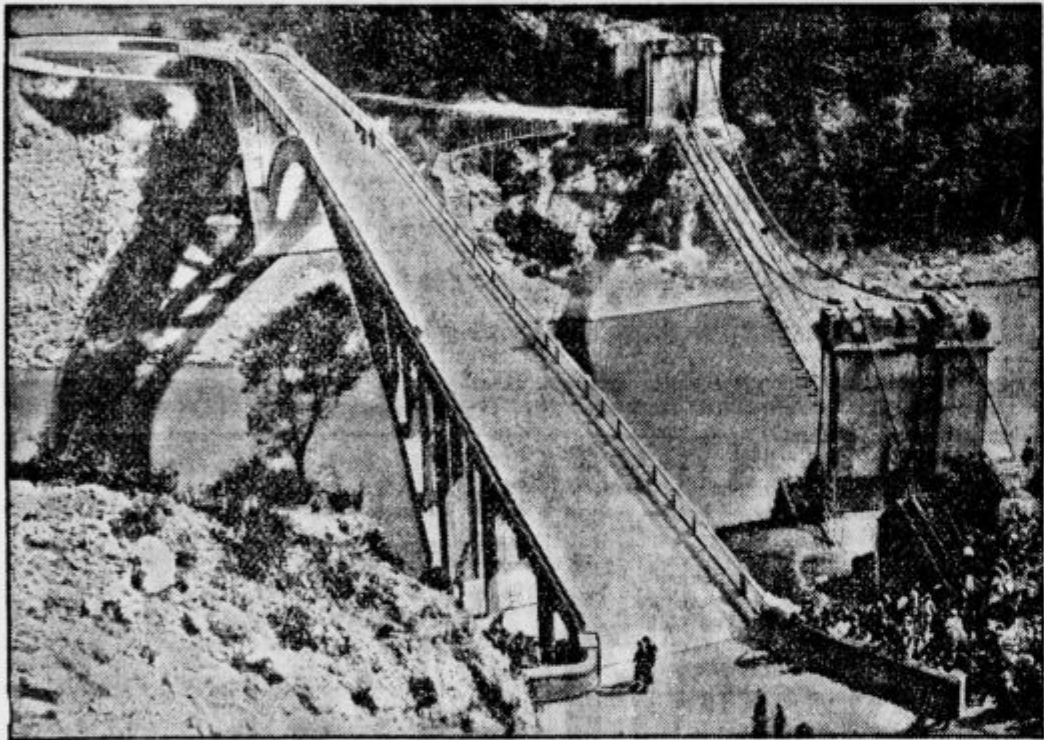
vreli beli naseljenci. Saj so vsi poznali divje pleme Balamumov in se ga bali. Vsi se še spominjajo strašnega napada, ko so ti divjaki leta 1929 napadli postajo. Po hudem boju, v katerem je padlo tudi več belokožcev, so divjaki zažgali misijonišče in potem izginili v grmičevju. S seboj so odvedli več ugrabljenih žensk. Eno izmed teh žena so pozneje našli mrtvo in strašno razmrvarjeno. O drugih pa nikdar nihče ni več slišal.

Sedaj torej kujejo Balamumi nov napad. Vsi so obžalovali, da se iz zadnjega napada niso ničesar naučili in se niso oborožili. Ampak misijonarji so pač z mirnimi sredstvi hoteli dobiti zaupanje domačih črncev. Le nekaj kmetov je imelo lovske puške ali pištole. Ampak za silen napad Balamumov je bilo to premalo. Proti jutru je tiha misijonska postaja že bila podobna pravi utrdbi. Okrog in okrog naselja je bilo prepreženo z boječo žico, katere ni bilo lahko raztrgati.

Misijonarjem prijazni domačini so šli na stražo. Te straže so segale globoko notri v grmičevje. Sli so neprestano tekali od straže do straže in iridniki so se plazili čisto blizu napadalcev. Sel, ki je bil poslan od policije v Darwinu, je bil že davno na poti na prihodnjo policijsko postajo v Groote Eyland, da tudi tamkajšnje farmarje in misijonarje alarmira.

Minilo je nekaj težkih dni, a doslej Balamumov še ni bilo. Vsak dan je postaja bližje rešitve, ker v kratkem utegne priti na pomoč velika policijska patrulja.

Upor domačinov ima pa tole ozadje: Ob obali se je naselilo nekaj japonskih ribičev, s katerimi se Balamumi hudo spri, odkar so jim Japonci porabili nekaj črnih žensk. Pred kratkim so na samem našli pet umorjenih Japoncev. Ko je zaradi tega policijska patrulja nastopila proti Balamumom, so jo zvalili v zaselo. Pri tem je bil policist Mc Col ubit. Sovraštvo proti policistom so sedaj divjaki razširili na vse belokožce.

Novi most med Indijo in Tibetom. Indijo in Tibet loči dolina Terta. Čez njo je doslej vodil viseči most (na desni), ki je bil že star. Sedaj so zgradili nov moderen most (na levi).

V Ameriki so zopet linčali

V Kaliforniji, v mestu San José, so roparji odvedli mladeniča, ki se je pisal Brooke Hart (glej podoba), sina bogatega trgovca, da bi izsilili odkupnino. Njegovo truplo pa so kmalu potem našli mrtvo. Prijeli so dva človeka ter ju zaprli. Ogorčena množica pa je vdrila v ječo in oba obesila na lico mesta. Najhujše pri tem je to, da so najbrž linčali dva po nedolžnem zaprtu. Na drugi podobi vidimo župana Jamesa Ralpa, ki je odobraval ta čin ogorčene množice. Linčanje je v Ameriki precej v navadi.

Napad na sibirski ekspresni vlak

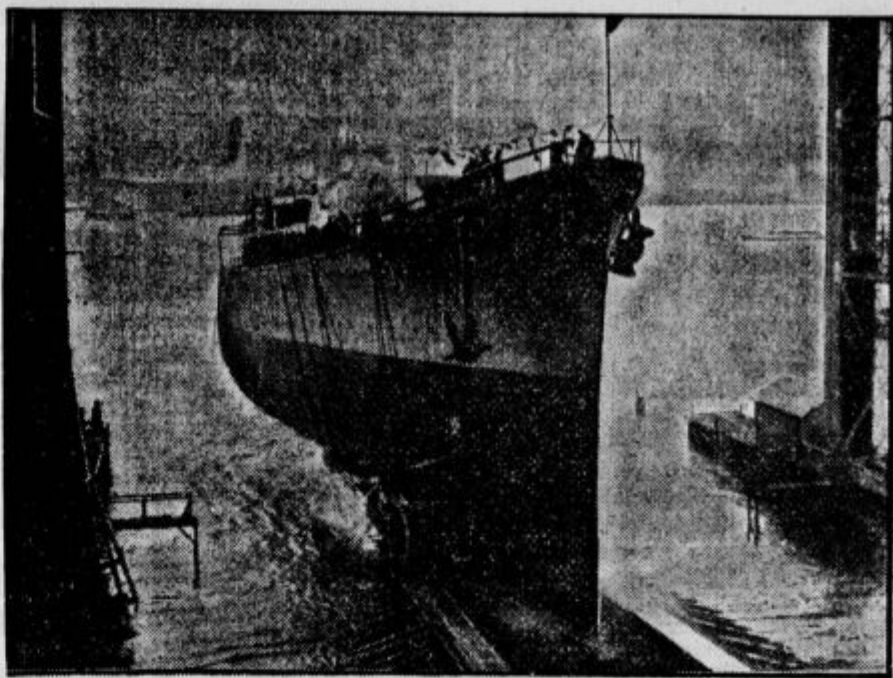
O tem napadu, o katerem smo že poročali, sporočajo sedaj iz Harbina:

Kolikor je doslej znano, je bilo pri napadu na transsibirski ekspres hudo ranjenih deset potnikov. Veliko popotnikov pa so razbojniki vjeli in vzeli s seboj. Te so potem japonske straže osvobodile. Zaradi tega napada so Japonci prijeli 18 kitajskih razbojnikov, katere je mandžursko vojno sodišče obsodilo na smrt. Smrtno kazen so takoj izvršili.

»Mama, kakšna rastlina pa je to?«
»Tobak raste.«
»Saj ne visi na njej sad.«
»Kakšen sad naj bi pa visel gori?«
»Cigare.«

★

»Zakaj pa jokaš, ljubi otrok?«
»Dinar sem našel.«
»Zaradi tega vendar ne boš jokala?«
»Pa ga moram doma oddati.«
»Seveda ga oddaj!«
»Pa če ga atu dam, le bo mama tepla; če ga mami dam, me bo ata pretepel.«
»Ga pa nobenemu ne daj.«
»Potem me bosta pa oba.«

Novi ameriška vojna ladja. Amerika je dogradila svojo 15. križarko, ki ima 10.000 ton. Imenuje se »Tuscaloosa«. Dolga je 196 metrov

Liga smrti

Ljudje se za denar igrajo s smrtjo

V Londonu imajo klub, ki se imenuje »Liga smrti«. V tem klubu so najbolj sloveči in najbolj drzni moške, ki za filme delajo najbolj nevarne in vratolomne vaje ter so vsak hip pripravljeni, da si pri filmanju zlomijo vrat. To so ljudje, ki jim je vseeno, ali z blazno drznostjo skočijo z drvečega vlaka na mimo vozeči avto, ali se prekučujejo na krilih brzečega letala, ali se igrajo z eksplozijami, ali pa z divjimi zvermi — za člane »Lige smrti« je to vseeno. To svoje igranje izvajajo z življenjem si dajo kajpada drago plačati v denarju. Ampak največji denar ne more preplačati nevarnosti, v kakršne se ti ljudje podajajo.

Klub je ustanovil pet mož, izmed katerih je vsakdo do skrajnosti drzen. Predseduje mu Mr. Red Cawanagh, sloveči dirkač na motornem kolesu, ki je pri motorni dirki leta 1930 v Bratislavi (Breslau) dosegel rekord. Med šestimi dirkači, ki so si v zadnjih letih za film vsi drugi zlomili vratove, je ostal živ edinele Cawanagh. Nekoč mu je pa še trda predla. Pred dvema letoma je s pilotom Otonom Müllerjem delal nevarne vaje po zraku. Letalo pa je padlo in Müller se je ubil. A Cawanagh si je polomil le šest reber in ostal živ. Ta nesreča ga prav nič ni ohladila. Sedaj se vadi za

novi senzacijo: iz avtomobila, ki bo drvel z največjo naglico, bo skočil na stransko krilo letala, ki bo v istem hipu čisto pri tleh priletelo mimo, ter se bo s tem letalom dvignil v zrak.

Drugi sloveč član tega kluba je Roy Sherman, ki je specialist za avtomobilске in motorske katastrofe ter za ponesrečene vlake. Hladnokrvno sede v avto ali kako drugo vozilo, katero je namenjeno, da ga že prihodnji hip zdrobi vlak.

Njegov tovariš Wing je specialist za letalske katastrofe. Uporablja ga navadno tam, kadar je treba prav drzno skočiti s padajočega letala in kjer gre res za življenje in smrt.

Cetrti mož te lige je junak v padanju z višin. Kadarkoli on pade, se zdi, da si bo vse kosti polomil. Ko je pa na tleh, ima kvečjemu tu pa tam opraskano kožo, drugega pa ni. Prav tak je peti član te lige, bivši plesalec Flether. Ta se najraje prekučuje na hrbljih drvečih konj, ali pa ob robovih streh najvišjih nebotičnikov.

Tako si ti ljudje služijo svoj kruh, zato, da se občinstvo v filmu tembolj zabava. Včasih se shajajo v Londonu, da skupaj prežive kak prijeten večer. Nihče med njimi pa ne more vedeti, ali bo pri drugem sestanku svoje tovariše še videl...

Tihotapci pokazali zobe in figo

Predrznost pomorskih tihotapcev

Pomorski tihotapci so neverjetno drzni. Zdi se, da pomorski tihotapci v Evropi hočejo celo prekositi svoje ameriške tovariše. Šele pred nekaj dnevi so drzni tihotapci na škotski obali odvedli seboj dva angleška stražnika.

Sedaj pa poročajo iz Helsingfors, da tam gospodarijo tolpe tihotapcev, katerim niti finske niti estonske oblasti ne morejo do živlega. Da bi jih zatrla in zavarovala finsko obalo, je finska vlada sklenila proti njim uporabiti celo vojne ladje. Večkrat se je namreč zgodilo, da so pomorski tihotapci zasledujočim finančnim čolnom pokazali »zobe« na ta način, da so

začeli streljati s topovi

na nje. Zato je finska vlada morala postaviti proti njim vojne ladje. Včasih so bile celo bitke na morju.

Vse pa prekaša tale drznost, ki so si jo dovolili tihotapci v finskih vodah te dni. Pravkar se je začelo mračiti, ko je finski rušilec »Aura« blizu estonskega otoka Ristna opazil sumljiv dim. Brzjavnik je dobil povelje, naj brzjavno povpraša tuji parnik, odkod in kam. Ampak tuja ladja se za tako vprašanje niti zmenila ni. Treba je bilo torej za njo. Bil je le še kake pol morske milje od nje oddaljen, ko je tuji parnik naenkrat rušilecu pokazal fige in z vso silo odplul po morju.

Naenkrat pa se je tihotapski parnik obrnil in naravnost usmeril proti »Auri«. Še en obrat in že je z vso silo svojih strojev plul naravnost v vojno ladjo, kjer so bili čisto iz sebe zaradi take predrznosti. Kaj neki namerava tale tihotapec?

Zaleteti se hoče v rušilec in ga potopiti!

Kapitan vojne ladje je imel še komaj toliko časa, da je zagrabil za krmilo in zasukal svojo ladjo. Kratko povelje: »Nazaj!« In že je pridivil tihotapski korzar tik ob kljunu vojne ladje. Če bi se ne bil kapitan pravočasno zavedel in bi ne bil okrenil ladje ter jo pomaknil nazaj, bi jo bil tihotapec zadel v sredo strani in potopil. Moštvo na rušilecu je s pritajeno sapo pričakovalo sunka. Ko je bila ladja rešena, so se vsi globoko oddahnili. Topničarji so planili k topovom in začeli streljati. Ampak tihotapec je tako blazno drvel proč, da je kmalu izginil v mraku. Vendar ga je rušilec vseeno zasledoval.

Ker se je pa med tem že tako zmrčilo, da ga je bilo težko sledovati, so nehali streljati. Pač pa so zagoreli na rušilecu žarometi, ki so začeli iskati tihotapca. Žaromet ga je že imel. Za njim! Naenkrat pa je zagrmela od one strani

votla eksplozija

Dim je zagrmel begunca, ki se je takoj ustavil. Rušilec se je z namerjenimi topovi previdno približal ponesrečenim tihotapski ladji, boječ se zvijače. Ampak previdnost je bila odveč, ker je eksplozija tihotapce hudo prizadela. Vojna ladja je pristala ob boku ponesrečenega tihotapskega parnika. Častniki in mornarji so poskakali na krov, kjer se jim je nudil krvav pogled. Na poveljnikovem stolpu in ob dimniku so ležali moške v mlakah krvi. Vsi nezavestni. Ni ga bilo na krovu, ki ne bi bil ranjen.

Pomagajmo ranjencem!

Finci so dobri ljudje, zato so opustili preiskavo ladje in so se najprvo pobrigali za ranjence. Uvideli so, da brez zdravniške pomoči utegnejo ponesrečeni umreti. Zato so na otok Ristna po radiju brzjavili, naj takoj pošljejo zdravnika. Temkajšnji zdravnik je bil pripravljen iti pomagat, imel pa je premajhen motorni čoln, da bi se smel v njem spustiti na morje, ki bilo precej nemirno. Zato so z otoka brzjavili, naj pride po zdravnika sam rušilec. Tako se je tudi zgodilo. Na tihotapski ladji so pustili dva častnika za stražo in za pomoč ranjenim. Rušilec pa je naglo odplul po zdravniško pomoč. Med tem je morje zagrnila črna noč...

Kje so ranjenci?

Ko se je končno rušilec z zdravnikom na krovu vrnil, nikjer ni mogel najti tihotapske ladje. Kapitan kar svojim očem ni mogel verjeti, da je tihotapec izginil kakor kafa. Takoj so ga začeli iskati, a brez uspeha.

Se vedno nihče ne ve, kaj se je zgodilo z ladjo in obema častnikoma, ki sta ostala na ladji. Najbrž se »hudo ranjen« tihotapec kje na varnem smejejo dobrosrčnim finskih pomorščakom, pijo žganje in tuhtajo, kako bi se iznebili obeh ujetnikov s finskega rušilca.

»Zakaj ste pa odpovedali svojo sobo, s katero ste devet mesecev bili tako zadovoljni?«
»Sedaj sem ugotovil, da nima kopalnice.«

★

»Zakaj pa svoji ženi ne dopoveš, kdo je gospodar v hiši?«
»Je prepozno, ker že ve.«

Letalo s ptičjimi peroti. Italijanski letalec Ugo Antoni je sestavil letalo, ki ima poleg navadnih kril zgoraj še peroti, katere se premikajo kakor pri ptici. Letalo so preizkusili na Angleškem.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Sv. Miklavž! Pridi in oglej si cene lepih, praktičnih daril pri
F. M. Schmitt, Ljubljana
Pred Školijo 2 Lingarjeva 4
Pozor na izlozbe!

Pouk

Akademik
instruira vse predmete, zlasti matematiko. Pism. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Matematika« št. 14.060. (u)

Instruktorja
(ali profesorja), sposobnega, ki govori srbohrvatski, išče višješolac gimnazist za matematiko, nemščino, zemljepis (kosmografijo). Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Instruktor« št. 14.095. u

Denar

Hranilno knjižico
za 10.000 Din od Kmetijske posojilnice v Ljubljani, kupim. Naslov v upravi »Slov.« št. 14.053. (d)

Hranilno knjižico
Ljud. posojilnice v Ljubljani za 10.000 Din — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Ljudska posojilnica« št. 13985. (d)

Razno

Najboljša nogavica!

Praktična Miklavževa darila
za gospode, dame in otroke, v veliki izbiri, po vsaki ceni dobite pri
F. I. GORIČAR
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.
Oglejte si izložbe!

Dve lepi stanovanji
enosobno in dvosobno s pritlikinami poceni oddam z decembrom v Mostah, Predovičeva 28. (č)

2 dvosobni stanovanji
in eno enosobno, oddam. Vse je parketirano in pod enim ključem. Naslov v upravi »Slov.« 14.076. (č)

Dvosobno stanovanje
kuhinja in pritlikina, za 1. januar, oddam. Vrhovčeva 12, Ljubljana. (č)

Sostanovanko
resno gospodično, ki bi se rada naučila nemščine, sprejemem. Pogoji ugodni. Center. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14.059. (s)

Sobico
zračno in svetlo, s souporabo kopalnice, v strogem centru v 1. nadstr., oddam za 650 Din mesečno. Istotam sprejemem dijaka nižješolca v popolno oskrbo in nadzorovanje pri učenju. Naslov v upravi lista pod št. 14.090. (s)

Poizvedbe

Izgubila se je
temnozeleno pelerino dne 28. novembra na Smarski cesti. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi pri Anžicu, mehanik - Semberje pri Ljublj. (e)

Objave

Dvignite ponudbe!
Prosimo p. n. inserente, da pridejo iskat sledeče ponudbe v našo upravo: »Družabnik«, »Gostilina in mesarija«, »Jaquard«, »Kamnik«, »Kurje oko«, »Poštena 13.781«, »Plaćam«, »Parcelo kupim«, »Sigurno št. 13.500«, »Snažna in poštena«, »Tajniško mesto«, »Tajniško plačilo 3«, »Tiha sreča«, »Uspeh 1934«, »V gotovini«, »Vestna 12.000«, »Ženitev takoj«, »V gotovini«. (o)

Auto-motor
Ford
za 3 in pol tone, v zelo dobrem stanju — prodaja radi nabave večjega voza »MERKUR«, Maribor, Meljska 12. (f)

BOTOT
Parizite na vaše zobe!!!
Ne uporabljajte kakršnihkoli sredstev! Po skoraj 200 letih preskušanj zahvaljuje Botot svojem in uspeh svoji zobni kremi.

Posredstva

Droben oglas v »Slovenca«
posredstvo ti hitro prodaja; če že ne z gotovim denarjem, pa kupca ti s knjižico da.

Enonadstropno vilo
prodam na periferiji Celja za 220.000 Din, tudi na hranilno knjižico. Ponudbe poslati podružnici »Slov.« Celje pod »Ugodnost« št. 14.041. (p)

Vilo
novo, moderno, petstanovanjsko, v Ljubljani, prodam. Naslov v upravi »Slov.« št. 13958. (p)

Objezerske
stavbne parcele na Bledu ugodno prodam. Informacije daje informacijska pisarna Školič, Bled. (p)

Dvostanov. hiša
z gospodar. poslopji in lepim vrtom, sadonosnikom in travnikom ca. dva orala, 6 km izven Maribora se zelo ugodno prodaja. Več se izve v trgovini Lebe v Reki, p. Hoče. (p)

Krasne parcele
ob Linhartovi, Celjski, Dunajski, Aleševci, na Mirju, Kleče in pri novi cerkvi v Šiški naprodaj. Ponudbe pod »Redka prilika« na upravo »Slov.« pod št. 14.026. (p)

Valjčni mlin
s turbino, stalna voda, elektrika, krasno stanovanje, 1½ orala zemlje, gospodarska poslopja ugodno naprodaj. - Ponudbe pod 520.000/14025 upravi »Slovenca«. (p)

Njivo ali travnik
približno 2000 do 2500 m² v predmestju ali okolici Ljubljane, takoj kupim. Ponudbe na upravo »SL« pod »Neodvisnost 1934«. (f)

Radio

Radio aparat
220 Volt, za 800 Din — prodaja Hešik, brivnica, Jernejeva cesta št. 53, Sp. Šiška. (j)

Pohištvo

Pohištvo
v veliki izbiri lahko kupite s hranilno knjižico pri Erman & Arhar, tovarna pohištva, St. Vid, zadnja tramv. post. (š)

Nudimo vam v nakup
zajamčeno solidno izdelane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmodernejša, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in z ugodnimi plačilnimi pogoji. Egldij in Karel Erjavec, založba pohištva, Brod (poleg tatarskega mostu), St. Vid nad Ljubljano. (š)

Več spalnic
in kuhinjskih oprav prodam. Ogleda se v nedeljo. Josip Goljar, Gosposvetska cesta 13. (š)

Inserati v »Slovenca«
imajo največji uspeh.

Kupimo

Zlato in srebro
kupujem — Ure, zlatino popravljam. IGNAC JAN, urar, Maribor, Glavni trg.

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajal
a! motorja bi znebil se rad. Prž kupač ti mnogo prižene. Slovenec najmanjši? Inzerat!

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah za strojno pletenje in ročna dela po naborih cenah pri trvdki Karl Prelog Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Miklavževa darila
za velike in male kupite prav dobro pri

JOS. JAGODIČ
Gubčeva ul. 2
Celje, Glavni trg

Sveto pismo
stare in nove zaveze iz leta 1815 prodam. Naslov v upravi št. 14.075. (l)

Plemenskega bika
črne barve, 14 mesecev starega, prodam. - Novak Ivan, Škofljica 21. (l)

300 kom. divjih vrtnic
lepih, prodam. - Naslov: Franc Škriba, Ponikve na Dolenskem. (l)

Krojaški stroji
z vel. mizami, znamke Singer in Pfaff, v dobrem stanju, nadalje likalnik s podstavkom, blazina in drugo krojaško orodje ceno naprodaj. Naslov v upravi pod št. 14.057. (l)

Specialno izbiro
modnih hlač in pumpare dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c.

Staro, dobro vino
30 hl, prodaja grajščina Stari grad pri Novem mestu. (l)

Perje!
gosje, čohano, kg 36 Din; purje, čohano, kg 26 Din, il. vrste 16 Din; beli puh kg 160 Din. Razpošiljam po poštne povzetju najmanj 5 kg. L. Brozović, Zagreb, Illica 82. (l)

Vino
belo in črno, novo in staro, na debelo, se jobi pri Osrednji vinarski zadruzi v Ljubljani. Celovška cesta 81. (l)

Orehova jaderca
v vsaki množini nudi Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Jabolka
zimska, okusna, po 5 Din kg franco vsaka postaja. povzetno razpošilja: Postržin, Maribor, Gozdna ulica 56. (l)

Cenjene dame!

Prodajamo lepe in fine damske klobuke po lastnih cenah. Poslužite se prilike, dokler traja še zaloga. Fr. Bernik, d. z. o. z., Dunajska cesta 12, Matjanovo dvorišče. — Istotam se sprejemajo popravila. (l)

Stroji in železo
vsake vrste, v največji izbiri, rabljeno in novo, na skladišču Kras, Zagreb, Sajmišna 48 a, telefon 66-49. (l)

Šivalni stroj
pogreznjen, prvovrstne znamke, se poceni prodaja. Dvorakova ulica 3, I. nadstropje levo. (l)

Smuči in sanke
priznane najboljši izdelek kupite najugodnejše pri izdelovalcu M. Fajfar, Ljubljana, Trnovska ulica št. 25. Telefon 34-10. (l)

Orehova jaderca
umetno presušena, popolnoma brez vlage, in

modri mak
za potice — nudi najceneje
SEVER & KOMP.
Ljubljana.

Obute

Najboljše usnje
in podplate izdeluje, prodaja in kupuje vsakovrstne surove kože — Fran Erjavec, usnar, Sloven. Bistrica. (l)

Naznanjam
cenjenemu občinstvu, da sem otvorila modno konfekcijsko obleke za deklice od 5—15 let. Iste se izvršujejo na željo tudi po meri. Na zalogi pa je velika izbira najnovejših oblek, kakor tudi gubastih kril, solskih halj itd. Ogled brezobvezno. - Se priporoča: Michalček, Stritarjeva 7-III. (l)

Damski klobuki
zadnje novosti, globoko znižane cene. Preoblikovanje 25 Din. Salon »La Femme Chic«, Selenburgova ulica 6/1. (l)

Čitajte in širite »Slovenca«!

ORION, EUMIG, MINERVA itd.
najmodernejša radio aparate Vam dobavlja

SYS
Specijalni šampon
Negovane plavčlaske

V petek na praznik ujedinenja, od 16. do 19. ure
v Slamičevi bulet restavraciji čajanka

Serviralo se bo v novo nabavljenem servisu trvdke »Dekor«.
Od 1/2 20. ure dalje ribja pojedina, ki se bo zalivala s priznano najboljšo črtno, kar so jo pridelali Belokranjci, z Opolom, cvičkom in drugimi specijelnimi vini.

Priporočamo Vam
naiboljše šivalne stroje in kolesa

Adler - GRITZNER
Šivalski pletilni stroji
DUBIED
Zaloga v Kranju: Trgovina Levčič
edino le pri trvdki
Jos. Petelinc, Ljubljana
Telef. št. 2913
Brezplačen pouk v vezenju. Večletno jamstvo.

Prsni čaj „Triglavska Roža“
je prikladno sredstvo pri vseh obolenjih pljuč, pri kašlju, bronhijalnem katarrhu, hripi, naduhi, vnetju sapnika, a pospešuje tudi presnovo. Pospešena presnova skrajša proces zdravljenja.
Dobi se v vseh lekarnah.
Prsni čaj „Triglavska Roža“ dr. z. o. z., St. Vid nad Ljublj. Odobril min. soc. politike in narodn. zdravja S br. 20542/33.

Največjo izbiro damskih plaščev

v cenah od 195 do 880 Din, otroške od 120 naprej, nudi
F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.
Na zalogi tudi fini plašči za močnejše dame!
Oglejte si brezobvezno!

»Po čem pa spoznaš, koliko je kokoš stara?«
»Po zobeh.«
»Saj kokoš nima zob.«
»Kokoš ne, pač pa jaz.«

„Radioval“
Ljubljana, Dalmatinova 13. Tel. 3363

Špecijalni šampon S. Y. S
daje potemnelim lasem sijaj in svileno mehko. Ze prvi poizkus Vas bo o tem prepričal! Oprema za enkratno uporabo Din 6.— a za trikratno Din 12.—. Dobi se povsod.

Pfaff šivalni stroji
Večletna garancija! Mesečna odplačila! Brezplačen pouk v vezenju!
Kupiš ugodno pri
Ign. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ulica
Podružnici: Kranj, Glavni trg
Novo mesto, Glavni trg

Radi opustitve moškega oddelka
oblastveno dovoljena
razprodaja
blaga za gospode v moškem oddelku

Nitite, dokler je zaloga!
Ugodna prilika za Miklavža!

ZA MIKLAVŽA

kupite pri nas darila za malo denarja

Izvleček nekaterih primernih daril:

Perilo:		Damske usnjene " 60'—		Kompl. garnitura za belo kavo za 6 oseb " 99'—	
Damske hlače kombineže	Din 28'—	Moške volnene	" 14'—	Kompletna garnitura za čaj za 6 oseb	" 99'—
" kombineže	" 30'—	Moške usnjene	" 75'—	Kompletna jedilna garnitura za 6 oseb	" 390'—
" hlače svilene	" 16'—	Otroške	Din 12'— vse velikosti	Keramika:	
" hlače volnene	" 20'—	Konfekcija:		Pepelniki	Din 10'—
" hlače triko	" 16'—	Damska krila	Din 58'—	Vaze	Din 8'50, 12'—, 19'50
" spalne srajce svilene	" 145'—	Damski plašči športni	" 230'—	Podstavki za kakteje	Din 30'—
" maje z rokavi	" 16'—	Damski plašči s kožuhovino	" 340'—	Posoda za rože	" 45'—
moške maje „Benger“	" 27'—	Čevlji:		Usnjeni predmeti:	
" srajce	" 29'—	Snežni čevlji z baržunastim ovrtnikom	Din 39'—	Denarnice	Din 2'75, 4'—, 5'—, 5'25, 9'—
" kravate	" 10'—	Snežni čevlji na 3 gumbe	" 65'—	Damske torbice	" 13'—, 16'—, 24'—, 29'—
Robci	Din 2'50, 3'—, 4'50	Snežni čevlji na 4 gumbe	" 99'—	Kovčki	" 13'—, 17'—, 19'—, 24'—
Pletenine:		Galoše za gospode	" 69'—	Aktovke	Din 47'—
Otroške vestje brez rokavov	Din 30'—	Domači čevlji za dame	" 18'—	Razne druge potrebščine:	
" " z rokavi	" 34'—	Domači čevlji za otroke	" 19'—	Ogledala	Din 4'—
" " boljše	" 46'—	Domači čevlji za gospode	" 34'—	Šolski nahrbtniki	" 16'—
" puloverji	" 90'—	Damski usnjeni čevlji rjavi ali črni	" 75'—	Moški nahrbtniki	" 45'—
Damski puloverji	" 75'—	Moški visoki čevlji z gumijastim podplatom	" 79'—	Ogledala za britje kompl. povečevalno	" 22'—
Damske vestje	" 70'—	Moški čevlji z usnjenim podplatom	" 80'—	Brivski aparati	" 18'—
Moški puloverji	" 85'—	Steklo:		Termos steklenice	" 19'—
Moške vestje	" 85'—	Krožniki za pecivo	Din 3'75	Manikire	" 45'—
Garnitura (šal in kapca)	Din 50'—, 55'—	Skodelice za sadje	" 3'75	Toaletna garnitura	" 50'—
Nogavice:		Vaze	" 6'—	Igračke:	
Damske	Din 7'50, 9'—, 10'—, 15'—, 20'—	Kompletni liker-servis	" 19'—	Punčke	Din 5'—, 12'—, 19'—
Moške	Din 4'—, 5'—, 6'—, 8'—, 9'—, 13'—	Nastavki za pecivo	" 20'—	Automobili	" 2'50, 7'—, 12'—
Damske svilene	Din 26'—, 30'—	Nastavki za sadje	" 20'—	Štedilniki	" 7'—, 12'—, 17'—
Damske volnene	Din 28'—, 40'—	Vinski servis za 6 oseb	" 45'—	Trompete	Din 4'—
Otroške	od Din 4'— dalje	Porcelan:		Železnice	Din 17'—, 27'—
Rokavice:		Skodelice za črno kavo	Din 5'—	Harmonike	Din 6'—
Damske volnene pletene	Din 26'—	Skodelice za belo kavo	" 8'50	Kocke	" 7'50
Damske podložene triko	" 14'—	Kompl. garnitura za črno kavo za 6 oseb	" 80'—	V zalogi še velika pestra izbira drugih igračk.	

Trgovska hiša

ANT. KRISPER

Stritarjeva ul. 1-3

LJUBLJANA

Mesni trg 26

svensson

PRIGODE
MALEGA
NONNIJA

JON
SVENSSON /
PRIGODE
MALEGA
NONNIJA

S slikami, 187 str
na najboljšem pa-
pirju, krasno ve-
zano v platno, za
otroke od 6—12
let. Cena Din 40'—.

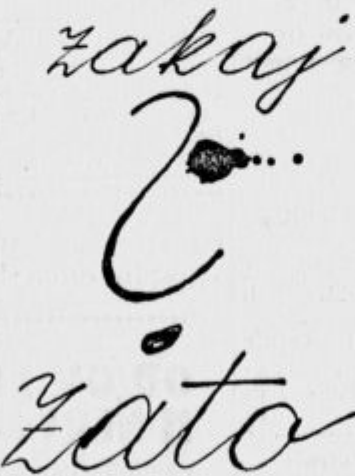
GABRIEL SCOTT / MALA TROJKA

mala trojka

Z izvirnimi slikami Milka Bambiča. Za otroke
od 8—16 let. 171 str. Krasno vezano v polno
platno. Din 40'—.

RUDYARD KIPLING / ZAKAJ-ZATO

Mnoge slike Milka Bambiča na šamotnem
papirju. 157 str. Za otroke od 7—14 let. Krasno
vezano v platno. Din 40'—.

BRATA GRIMM / PRAVLJICE

pravljičice

Najlepša zbirka pravljic, kar jih imamo. Bo-
gato opremljena z izvirnimi slikami Milka
Bambiča. 191 str. Za otroke in odrasle. Krasno
vezano Din 45'—.

KARIN
MICHAELIS

BIBI

Edina knjiga za deklice!
Darujte jo — deklice vam
bodo hvaležne! Krasno
opremljena z mnogimi
podobami Hedolga Collin
in Bibi. 193 str. Za de-
klince od 7—14 let. Din 45'—.

JON
SVENSSON
NONNI

Najprijetnejše čtivo naše dece so knjige
o Nonniju. 302 str. Razkošno vezano. Pri-
merno za otroke od 6—14 let. Din 55'—.

ZA MIKLAVŽA
zelo prikladna darila nudi trdka

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Redni občni zbor

zadruge

Jugoslovanska knjigarna
bo v sredo 13. decembra 1933 ob štirih
popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske
tiskarne.

- Spored:
1. Čitanje zapisnika z. o. z.
 2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 3. Odobritev rač. zaključka za zadnje
biloletno leto.
 4. Volitev tretjine načelstva v smislu
čl. 13. zadr. pravil.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Slučajnosti.

Načelstvo

Vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem naznanjam pretržno vest,
da me je za vedno zapustila moja ljub-
ljena sošolka, sestra, teta, svakinja, gospa

Frančiška Dobnikar
roj. Plantan

soproga žandar. narednika v pokoju

dne 29. novembra t. l., po dolgi, mučni
bolezni, pretržena s tolažili sv. vere.
Pogreb bo v petek, 1. decembra 1933
ob pol 5 popoldne izpred mrtvašice veže
splošne bolnišnice na pokopališče k
Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 30. novembra 1933.

Zalujoči soprog DOBNIKAR IGNACIJ
in vse ostalo sorodstvo.

ZA MIKLAVŽA RAZKOŠNO OPREMLJENE MLA- DINSKE KNJIGE JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE!

Poleg navedenih ima Jugoslovanska knjigarna še bogato zalogo mladinskih knjig po najzmernejših cenah.
Zlasti opozarjamo na spise IZ TORBE KOTIČKOVEGA STRIČKA — MIRKA KUNČIČA: Za židano voljo
— Ptiček z dvema kljunčkoma — in na pravkar izišlo knjižico: KROJAČEK VESELJAČEK.

Večji užitek

boste imeli od radioaparata, večjo selektivnost ter boljši sprejem, ako pri nakupu izrecno pazite na to, da je radioaparat opremljen z novimi Tungstram barijevimi cevmi

TUNGSRAM

Zapuščeni zobje

Po kratki uporabi

Po stalni uporabi

ZATO VEDNO SAMO

DIANA

PASTO ZA ZOB

NEVESTE! GOSPODINJE!
Najlepši okras Vašega doma je perilo, zavese, postelina, pregrinjale! Najfinejša in naitrepejša ga okrasite z vezanjem od trdke

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA, poleg hotela Štrukelj.

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskujemo čisto ženska ročna dela, imamo specijalni entel za obleke in volane, ažuriramo in entlamo. Vsakdo že ve, da imamo največjo in naitrepejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato Vas najbolje poostrežemo.

POZOR! -- REDKA PRILIKA!

Predno si nabavite manufakturo in galanterijo za Miklavža in Božič, oglejte si naše že znane ugodne cene!

Tenisflanela od	Din 6.50 naprej	Volneni popelini, enobarvni, 100 cm	Din 30.—
Enobarvna flanela za damsko perilo od	Din 10.— naprej	Polvolneno blago z modernim karo	Din 19.—
Ia. češka flanela od	Din 12.— naprej	Ia. blago za damske plašče, angleški vzorci od	Din 60.— naprej
Velour barhend za domače obleke od	Din 12.— naprej	Baržuni, enobarvni, znamke Lindener	Din 62.—
Rožasti barhend za jutranje obleke od	Din 16.— naprej	Rožasti baržuni, 70 cm	Din 21.—
Beli šifon	Din 6.50	Damske triko hlače od	Din 21.— naprej
Šifon boljše kvalitete	Din 8.—	Crep de Chine, boljše kvalitete	Din 38.—
Najfinejši šifon	Din 10.—	Blago za moške obleke od	Din 60.— naprej
Platno za rjuhe, 150 cm	Din 16.—	Angleški štofi za moške obleke	Din 240.—
Platno za rjuhe, boljše kvalitete	Din 19.—	Ostanki za moške suknje, cela suknja 2.50 m	Din 220.—
Ia. domače platno	Din 21.—	Moške srajce že od	Din 22.— naprej
Malinos, 70 cm	Din 5.—	Kravnate že od	Din 5.— naprej
Damski in moški puloverji od	Din 40.— naprej	Moške čepice že od	Din 13.— naprej
Damske nogavice že od	Din 7.— naprej		
Moške nogavice že od	Din 2.75 naprej		

Manufakturna trgovina

MARA RAMOVŠ, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ST. 26

(nasproti hotela »Štrukelj«).

Umrli nam je danes ponoči naš dobri soprog in oče, gospod

IVAN KOMAR

stavec v pokoju

v 74. letu starosti.

Pogreb rajnega bo v petek, dne 1. decembra ob pol treh popoldne iz hiše na Grudnovem nabrežju št. 21 k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 29. novembra 1933.

Žalujemo.

Najnovejša radio modele znamk
Gumig, Minerva, Orion,
His Masters Voice

Ter. 3363

dobite pri

RADIOVAL

Ljubljana, Dalmatinova 13

Mali oglasi
Slovencu
zajamčijo najpopolnejši uspeh

Za 20% znižane cene

Dobite damske plašče od 1. do 20. decembra

Nudim Vam pa tudi ostalo blago po zelo znižanih cenah

Otroške nogavice od Din 2.50 naprej	Damske rokavice od Din 13.— naprej
Otroške nogavice boljše	Moške rokavice
Damske nogavice od	Moške maje
Damske nogavice zelo dobre od	Moške srajce
Otroške rokavice	Kravnate ovratnice
	Damske ref.hlače
	Zimske rjuhe

Veliko izbiro čepic, finih kravat, kožnatih rokavic in vse drugo manufakturno blago. — Prepričajte se o dobrem blagu in nizkih cenah.

J. TOMŠIČ, Ljubljana, Sv. Petra c. 38

ZAHVALA

Za cvetje — za spremstvo — in vsem, ki so se kakorkoli spomnili blagopokojne

MARIJE

se iskreno zahvaljuje

rodbina Ganoni

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani nanaša žalostno vest, da je v sredo 29. t. m. zvečer umrl gospod

Ivan Komar

stavec v p.

ki je nad 40 let z veliko vnemo in izredno sposobnostjo deloval v naši tiskarni.

Pogreb se bo vršil v petek dne 1. decembra ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti na Grudnovem nabrežju št. 21 na pokopališču k Sv. Križu.

Blog mu spomin!

V Ljubljani, dne 30. novembra 1933.

PERJE

poceni dobavlja E. Valda, Čakovec. Vzorci pošlje brezplačno.

KROMPIR

droben, za živino, vendar pa zdrav, po 45.— Din. lep, odbran, za človeško prehrano, po 60 Din za 100 kg — oddaja dokler ga je še kaj v zalogi: trdka

A. VOLK, LJUBLJANA, Resljeva cesta št. 24.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg 32.

Veliko božično prodajo
PRIČNEMO
2. DECEMBRA

D. 28-

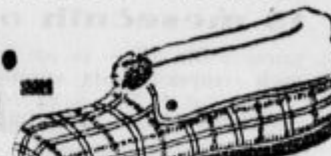
Vel. 22-25. Topli čevlji iz finega, rdečega meltona, podplat iz klobučevine in usnja. Vel. 26-30 samo D. 32.—

D. 38-

Tople moške copate, dober material, najboljša izdelava D. 48.— in D. 65.—

D. 38-

Ženske copate v lepih deseni, zelo tople, najfinejša izdelava D. 48.— in D. 65.—

D. 40-

Tople copate iz klobučevine v modernih barvah. Iste s peto samo D. 75.—

D. 55-

Copate iz velblodje d'ake, podplat iz klobučevine in usnja. Moške vel. D. 65.—, vel. 31-35 D. 35.—, vel. 26-30 D. 30.—, vel. 20-25 D. 28.—

D. 95-

Topli, ženski, črni melton čevlji, usnjeni podplat. Isti z lakom ali usnjem obšiti samo D. 125.—, moški z usnjem D. 145.—

D. 88-

Ženski čevlji iz črnega ali rjavega boksa, dober podplat iz usnja. Druga vrsta samo D. 110.—, lakirani D. 115.—

D. 85-

Moški galoši, samo najboljši izdelek. Znamka »Tretorn« D. 98.—

D. 110-

Čevlji iz gumija z manšeto in volneno podlogo. Otroške velikosti D. 80.— in D. 95.—. Isti z zip-zapiranjem, črni ali rjavi, od D. 135.— dalje

Humanik

Ljubljana, Tyrševa c. 1a, »Petovla«

Maribor, Gosposka ulica 17

Celje, Aleksandrova cesta 1

RADIO NARODU!

Odločili smo se, da radio 100% poplazariziramo in radi tega Vam stavimo naš aparat tipa 938, kateri sprejema tudi ameriške postaje na razpolago, in sicer na

18 mesečnih obrokov po Din 210—

oziroma Din 220— za isti aparat z vdelanim supresorom. — Razun vseh evropskih postaj sprejemate tudi ameriške postaje.

Največja radio industrija sveta **PHILIPS RADIO**

Zastopstvo:

H. SUTTNER,

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 6

Zahtevajte brezplačni cenik!

Zahtevajte brezplačni cenik!

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Trajna ondulacija
z vodno ali brez 80 Din.
Salon Paidasch, Brežice.

Žage

gaterice, Remscheid —
izberete najceneje pri
»JEKLO«, Ljubljana.

Pernice

izgotovljene 180 × 115 iz
finega puhastega perja za
230 in 280 Din. prva puh
420 in 610 Din, svilene
puhaste odeje 780 in 950
Din. Na zalogi vse vrste
klotastih odej. Pošilja po
povzetju Rudolf Sever,
Marijin trg 2, Ljubljana.

Krušno moko in
rženo moko
vedno svežo.
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24

Usnjate suknjiče
od Din 420— do 580—

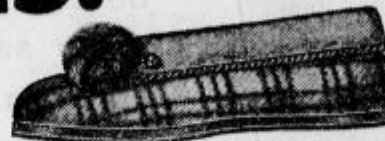
dobite pri

Fr. Zalokar - Menges 41.

Dobra obutev - nizke cene

Deci za sneg in blato.

25.-

Tople copate ženske Din. 29.-, moške 39.-

45.-

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo evo, dobrih
visokih čevljev iz močnega mastnega usnja
in trpežnim gumijastim podplatom. —
Vel. 35-38 Din. 59.-

59.-

Vel. 23-26
Za živahne dečke in deklice v dežju, snegu
in blatu. Ni jih treba čistiti, operejo se z
navadno vodo. 27-34 Din. 79.-. Ženske 99.-

Ženam za vsako priliko.

49.-

Vrsta 9815-03
Okusen salonski čevljiček iz finega baržuna
ali satena. Ne sme manjkati v garderobi no-
bene praktične dame.

69.-

V teh snežkah brez skrbi greste v najslabšem
vremenu. Usnjeni čevlji in noge Vam ostane
jo popolnoma suhi. V njih nosite naše čevlje
iz satena za Din. 49.-

59.-

Črni ali rjavi baržunasti kombinirani z usn-
jem. Eleganti in udobni, za vsako nogo in
vsak žep. Lahko jih obujete v snežke.

29.-

Najpripravnije za delo doma in po dvoriš-
ču so naše »ZEPE«. Ker imajo gumijasti pod-
plat, so nepremočljive. Otroške 25, moške 35.-

129.-

Vrsta 9895-08
Eleganten čevljiček iz laka z okusnim okra-
som, primeren za vsako priliko.

99.-

Vrsta 2055
Udobni toda elegantni čevlji iz toplega vol-
nenega sukna z okrašenim robom iz krimer-
ja. Za občutljive noge v zimski dobi nenado-
mestljivi.

Možem za delo in družbo.

39.-

Zdravje in drago usnjeno obutev Vam naj-
bolje obvarujejo naše galoše. Imeli boste
vedno suhe noge in čisto stanovanje. Jamči-
mo za dobro kvaliteto.

129.-

Eleganten čevlji šivan na ram. Izdelan iz
najboljšega boksa z usnjenim podplatom in
peto.

149

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in
ples iz laka, kombinirani s semšom.

149.-

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji
del kombiniran s toplim suknom. Radi svoje
otmenosti imenovani »DIPLOMATSKI«.

Rata

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno
vest, da je danes zjutraj nenadoma umrl naš predobri, iskreno ljub-
ljeni papa, brat in stric, gospod

Alojzij Ciuha

direktor mestne elektrarne v p.

Blagopokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v soboto, dne
2. decembra 1933 ob pol 3 popoldne izpred Dalmatinove ulice št. 1
na pokopališče v Štepanji vasi.

Ljubljana, dne 30. novembra 1933.

Žalujoči ostali.

UPRAVNI ODBOR MESTNE ELEKTRARNE IN VODOVODA
naznanja, da je njegov dolgoletni vestni sodelavec, gospod

ALOJZIJ CIUHA

ravnatelj mestne elektrarne in vodovoda v p.

nenadoma umrl.

Pogreb pokojnika bo v soboto, dne 2. decembra 1933 ob pol 3
popoldne iz hiše žalosti, Dalmatinova ulica št. 1.

Bodi ohranjen blagemu pokojniku časten spomin!

Ljubljana, dne 1. decembra 1933.